

Nazwa projektu Uchwała Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Polityki zakupowej państwa Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Rozwoju i Technologii we współpracy z Urzędem Zamówień Publicznych Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Michał Jaros – Sekretarz Stanu, Ministerstwo Rozwoju i Technologii, we współpracy z p. Agnieszką Olszewską, Prezes Urzędu Zamówień Publicznych Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Grzegorz Płatek – Dyrektor Departamentu Prawa Gospodarczego i Analiz, Ministerstwo Rozwoju i Technologii Tel. (22) 411 93 84, e-mail: sekretariatdpg@mrit.gov.pl	Data sporządzenia 28.11.2025 r. Źródło: Art. 21 ust. 4 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych Nr w wykazie prac: ID167
---	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Jednym z najważniejszych rozwiązań ustawy z dnia 11 września 2019 – Prawo zamówień publicznych (dalej: Pzp), z punktu widzenia całego systemu zamówień publicznych, jest wprowadzenie obowiązku cyklicznego (raz na cztery lata) opracowywania polityki zakupowej państwa. Polityka zakupowa państwa jest instrumentem, za pomocą którego można realizować cele wskazane przez Radę Ministrów oraz zoperacjonalizować działania ujęte w innych dokumentach i strategiach rozwoju. Takie rozwiązanie ma w swym założeniu stanowić instrument wspierający realizację strategicznych celów państwa w obszarze zamówień publicznych. Pierwsza Polityka zakupowa państwa została przyjęta uchwałą nr 6 Rady Ministrów z dnia 11 stycznia 2022 r. i obowiązuje do końca roku 2025. W związku z powyższym, zachodzi konieczność opracowania nowej Polityki zakupowej państwa obejmującej kolejny czteroletni cykl, tj. na lata 2026-2029.

Zgodnie z art. 21 ust. 5 Pzp, minister właściwy do spraw gospodarki przygotowuje projekt polityki zakupowej państwa i koordynuje jej realizację.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 Pzp, polityka zakupowa państwa powinna określać priorytetowe działania Polski w obszarze zamówień publicznych, a także pożądany kierunek działań zamawiających w zakresie udzielanych zamówień, obejmujący w szczególności zakup innowacyjnych lub zrównoważonych produktów oraz usług, z uwzględnieniem:

- aspektów normalizacyjnych;
- kalkulacji kosztów w cyklu życia produktów;
- społecznej odpowiedzialności przedsiębiorców;
- upowszechniania dobrych praktyk i narzędzi zakupowych;
- stosowania aspektów społecznych i zdrowotnych.

Polityka zakupowa państwa ma stanowić również instrument powiązania wydatków dokonywanych poprzez zamówienia publiczne z realizacją polityki oraz celów strategicznych państwa. Ma ona służyć odejściu od postrzegania zamówień publicznych wyłącznie w kategoriach ściśle sformalizowanych procedur, których dochowanie jest głównym i najważniejszym celem zamawiającego. Jest to o tyle istotne, że udział zamówień publicznych w PKB Polski systematycznie rośnie, w 2020 r. wynosił ok. 7,9% produktu krajowego brutto (PKB) w 2020 r., a oszacowana przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych wartość zamówień, udzielonych w 2024 r. z zastosowaniem przepisów ustawy Pzp, wynosi ok. 9,07% PKB z 2024 r. Wartość zamówień przekraczających progi unijne wyniosła 254,8 mld zł w 2024 r.¹ Oznacza to, że coraz więcej projektów realizowanych w Polsce ma duże znaczenie strategiczne – w szczególności w obszarach infrastruktury, energetyki czy obronności. Potwierdza to, że jest to pożądany kierunek z punktu widzenia celów strategicznych państwa. Warto zauważyć, że zadaniem Polityki zakupowej państwa jest ukierunkowanie zakupów na usługi, dostawy oraz roboty budowlane o kluczowym znaczeniu z punktu widzenia interesów państwa.

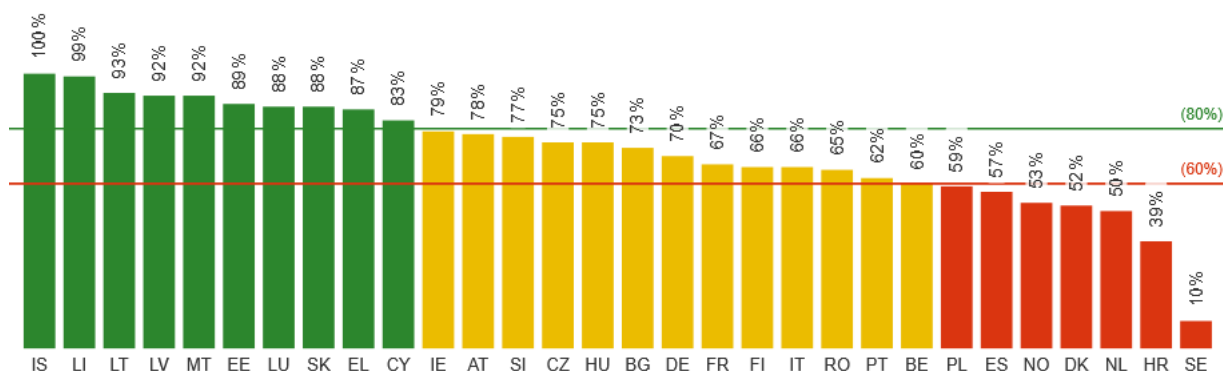
Poza ramami prawnymi, na potrzebę ustanowienia Polityki zakupowej państwa wskazuje bardzo dynamiczny rozwój rynku. W ciągu ostatnich 4 lat wartość rynku wzrosła ponad 2-krotnie, z 281 mld zł w 2020 r.² do 587 mld zł w 2024 r. Istotnym elementem

¹ <https://www.gov.pl/web/uzp/projekt-sprawozdania-prezesa-uzp-o-funkcjonowaniu-systemu-zamowien-publicznych-w-2024-r>

² <https://www.gov.pl/web/uzp/sprawozdanie-prezesa-urzedu-zamowien-publicznych-z-funkcjonowania-systemu-zamowien-publicznych-w-2020-r>

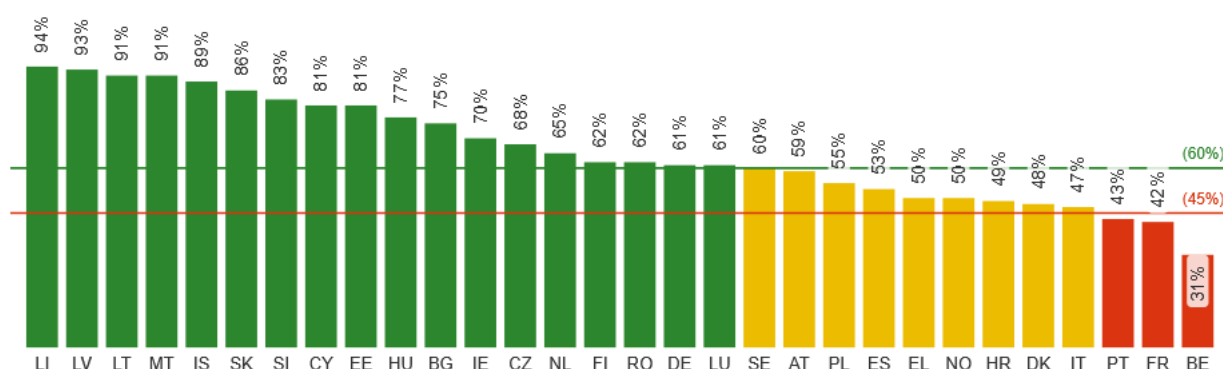
strategicznym w zakresie rozwoju rynku zamówień publicznych jest wzrost konkurencyjności oraz liczby zamówień udzielanych przedsiębiorcom z sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP). Sektor MŚP stanowi podstawę polskiej gospodarki. Stanowi ponad 99% podmiotów gospodarczych oraz odpowiada za 46,6% PKB oraz znaczną część zatrudnienia (udział sektora MŚP w strukturze przeciętnego zatrudnienia wynosi 55%)³. Mimo to udział MŚP w rynku zamówień publicznych w Polsce, w porównaniu do innych państw UE, pozostaje ograniczony, zarówno pod względem liczby, jak i wartości udzielonych zamówień. Pomimo faktu, że wśród ofert składanych w przedziale poniżej progów unijnych w 2024 r. 88% ofert (wzrost o 6 pp. w porównaniu do 2020 r.) pochodziło od firm z sektora MŚP⁴, to udział MŚP w liczbie publikowanych w TED⁵ w 2023 r.: ogłoszonych postępowań i udzielonych zamówień jest w Polsce niski w porównaniu do państw UE. Należy również mieć na uwadze, że w 2024 r., w porównaniu do 2020 r., w zakresie udzielonych zamówień poniżej progów unijnych odnotowano spadek udziału MŚP zarówno w liczbie zamówień – z 81% do 67%, jak i w ich wartości – z 85% do 78%.

Rysunek 1 Udział MŚP w liczbie ogłoszonych postępowań o udzielenie zamówienia (publikowanych w TED) w 2023 r.

Źródło: https://single-market-scoreboard.ec.europa.eu/business-framework-conditions/public-procurement_en, data dostępu 2025-09-04.

Rysunek 2 Udział MŚP w liczbie udzielonych zamówień ogółem (publikowanych w TED) w 2023 r.

Źródło: https://single-market-scoreboard.ec.europa.eu/business-framework-conditions/public-procurement_en, data dostępu 2025-09-04.

Do głównych barier ograniczających dostępność zamówień dla MŚP należą:

- konkurencja z sektorem zamówień prywatnych – MŚP preferują klientów prywatnych ze względu na mniejszy wysiłek związany z pozyskaniem zamówienia, mniejszy formalizm oraz na ogół większą marżowość,
- skomplikowane procedury i wysokie obciążenia administracyjne, które są szczególnie trudne dla MŚP, często nieposiadających wyspecjalizowanych działów prawnych czy przetargowych,
- nieuczciwa konkurencja – wymaganie od wykonawców przestrzegania pewnych standardów (np. zatrudnienie na umowie o pracę), których brak jest na rynku prywatnym,

³ Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce (2025), PARP, Warszawa, 2025,

https://www.parp.gov.pl/storage/publications/pdf/ROSS_2025_skorygowany_22_07_2025.pdf

⁴ Sprawozdanie Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2024 r.

⁵ TED (Tenders Electronic Daily) - internetowa wersja „Suplementu do Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej”. Umożliwia bezpłatny dostęp do ogłoszeń o zamówieniach publicznych publikowanych w Unii Europejskiej, w Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz w innych krajach.

- brak wiedzy przedsiębiorców na temat rynku zamówień publicznych, w tym brak kompetencji w zakresie przygotowania ofert i udziału w postępowaniach,
- wysokie wymagania finansowe względem przedsiębiorstw, które powodują trudności ze zrealizowaniem wymogów postawionych przez zamawiającego, np. wniesienie wadium lub zabezpieczenie należytego wykonania umowy,
- brak zaufania przedsiębiorców do współpracy z innymi podmiotami w realizacji zamówień publicznych, co utrudnia udział MŚP w realizacji dużych zamówień,
- niedostatecznie dobre przygotowanie postępowań przez zamawiających, m.in. zbyt rzadkie lub fikcyjne stosowanie innych kryteriów niż cena, brak kompetencji i narzędzi, aby w sposób prawidłowy i zgodny z prawem wprowadzać kryteria środowiskowe, społeczne i innowacyjne,
- asymetria pozycji wykonawcy i zamawiającego, która skutkuje zawieraniem – zdaniem przedsiębiorców – zbyt rygorystycznych umów, w których całe ryzyko projektowe zostaje przerzucone na wykonawcę,
- brak budowania trwałego partnerstwa opartego na zaufaniu, dialogu i kooperacji między zamawiającymi a wykonawcami.
- zbyt duży przedmiot zamówienia – łączenie dostaw lub usług w jeden kontrakt o wysokiej wartości, co uniemożliwia start mniejszym firmom,

Bank Światowy, w Raporcie z oceny stanu wyjściowego w zakresie aktywności mikro, małych i średnich przedsiębiorstw na rynku zamówień publicznych w Polsce, przygotowanym w 2024 r. na zlecenie Ministerstwa Rozwoju i Technologii również wskazuje na brak pełnego, rzetelnego i aktualnego zbioru danych dotyczących zamówień publicznych. Zamawiający mają obowiązek publikować w dostępnym na Platformie e-Zamówienia Biuletynie Zamówień Publicznych ogłoszenie o zamówieniu oraz ogłoszenie o wyniku postępowania w przypadku zamówień o wartości poniżej progów unijnych, nie ma jednak prawnego obowiązku wykorzystywania Platformy e-Zamówienia do prowadzenia postępowań o udzielenie zamówienia publicznego i tym samym nie ma obowiązku zamieszczania na Platformie e-Zamówienia dokumentów i informacji w toku postępowania. Wiele instytucji zamawiających korzysta w tym zakresie z komercyjnych platform zakupowych. Aktualne, pełne, rzetelne i bieżące dane dotyczące zamówień publicznych są więc rozproszone i w związku z tym trudno dostępne, nie tylko dla MŚP, ale również administracji publicznej odpowiedzialnej za rozwój rynku zamówień publicznych. Bank Światowy wskazuje w związku z tym w raporcie, że pilnym zadaniem jest zapewnienie dostępu do kompleksowych, rzetelnych i aktualnych danych, na bazie których organy i grupy odpowiedzialne za nadzór nad systemem zamówień publicznych będą mogły monitorować postępy i decydować o kierunku i kształcie dalszych interwencji, które mogą się okazać niezbędne w celu usunięcia elementów blokujących i rozwiązania ewentualnych problemów, wskazując jednocześnie, że taki efekt można osiągnąć np. poprzez zaciąganie danych z innych platform (integrację danych).

Innym istotnym zagadnieniem, z którym boryka się polski system zamówień publicznych jest niewystarczająca liczba zamówień zrównoważonych i innowacyjnych. Zamówienia publiczne w Polsce, mimo rosnącej świadomości zamawiających, wciąż w dużej mierze opierają się na kryterium najniższej ceny. Zamawiający stosują różne kryteria, ale bardzo często nie są one wartością dodaną i pozostają bez decydującego wpływu na wybór oferty najkorzystniejszej. Takie podejście, choć krótkoterminowo zapewnia oszczędności, nie sprzyja uwzględnianiu kosztów cyklu życia produktu, jego wpływu na środowisko ani wartości dodanej związanej z innowacyjnością. Stosowane inne kryteria oceny ofert nie mają wpływu na wzrost efektywności wydatkowania środków publicznych. W niewystarczającym stopniu są wykorzystywane aspekty i klauzule społeczne, które są dopuszczone przepisami prawa, przez co nie można realizować polityk społecznych w oparciu o wykorzystywanie zamówień publicznych.

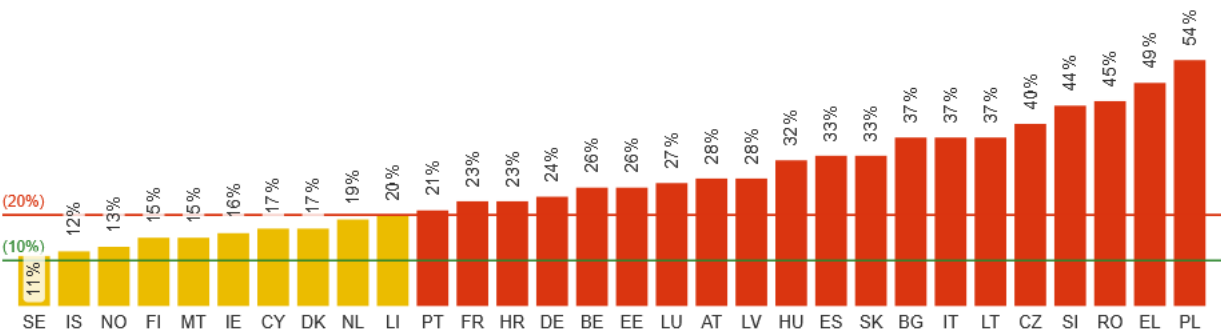
Problemy występujące w tym obszarze to m.in.:

- niewielka liczba zamówień zielonych – brak powszechnego stosowania kryteriów środowiskowych, takich jak efektywność energetyczna, ograniczenie emisji CO₂ czy uwzględnienie zasad gospodarki obiegu zamkniętego,
- trudności w stosowaniu klauzul społecznych, które mogłyby promować zatrudnianie osób z grup defaworyzowanych czy integrację społeczną,
- niski poziom zamówień innowacyjnych – zamawiający często obawiają się ryzyka związanego z zakupem usług badawczo-rozwojowych, albo niewystarczająco korzystają z adopcji nowych technologii,
- brak kompetencji u zamawiających, aby w sposób prawidłowy i zgodny z prawem wprowadzać kryteria środowiskowe, społeczne i innowacyjne,
- niedostateczna współpraca między sektorem publicznym a innowacyjnymi przedsiębiorstwami (np. start-upami), która mogłaby prowadzić do wdrażania nowatorskich rozwiązań w usługach publicznych.

Wagę tych problemów dostrzega również Komisja Europejska, która w *Wytocznych dotyczących zamówień publicznych na innowacje* (2021/C 267/01) z 2021 r. wskazała, że „inwestycje publiczne i innowacje to dwa kluczowe sposoby na sprostanie wyzwaniom związanym zżywieniem gospodarczym, transformacją ekologiczną i cyfrową oraz stworzeniem bardziej odpornej gospodarki w UE. Nowy Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności będzie motorem inwestycji publicznych po kryzysie związanym z COVID-19, a znaczna ich część będzie realizowana w drodze zamówień publicznych. Z unijnych analiz porównawczych wynika, że Europa wykorzystuje jedynie połowę potencjału zamówień publicznych na innowacje w celu pobudzeniażywienia gospodarczego oraz że występuje znaczne niedoinwestowanie, w szczególności w zakresie zamówień na rozwiązania cyfrowe oraz zamówień na badania i rozwój, które mają kluczowe znaczenie dla wzmocnienia strategicznej autonomii i konkurencyjności UE.”⁶

Analizy rynku pokazują, że działania zapoczątkowane pierwszą Polityką zakupową państwa na lata 2022-2025 przyniosły rozwój systemu zamówień publicznych. Podjęte w tym czasie działania pokazały, że postawiona wówczas diagnoza problemów i możliwych do zastosowania narzędzi i instrumentów w zakresie wzrostu profesjonalizacji i wzrostu zamówień zrównoważonych i innowacyjnych oraz profesjonalizacji były słuszne. Pokazują to, przywołane wcześniej, dane ujęte w Sprawozdaniu Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych o funkcjonowaniu systemu zamówień publicznych w roku 2024. Tempo rozwoju systemu zamówień publicznych w zakresie wzrostu konkurencyjności oraz wykorzystywania aspektów zrównoważonych i innowacyjnych może być większe. W 2020 r. w zamówieniach poniżej progów unijnych średnio składano 2,79 ofert, a w 2024 r. średnio składano 2,89 ofert. W przypadku zamówień o wartości równej lub wyższej niż progi unijne średnia liczba ofert w postępowaniach wyniosła w 2024 roku 2,48 oferty, jednak w 2023 r. Polska miała najwyższy wśród Państw UE odsetek udzielonych zamówień (opublikowanych w TED), w których uczestniczył tylko jeden oferent.

Rysunek 3 Odsetek udzielonych zamówień, w których uczestniczył tylko 1 oferent (wg danych opublikowanych w TED) w 2023 r.⁷

Źródło: https://single-market-scoreboard.ec.europa.eu/business-framework-conditions/public-procurement_en, data dostępu 2025-09-04.

Liczba zamawiających, którzy udzielili zamówień publicznych o charakterze środowiskowym, wzrosła w 2024 roku w porównaniu do roku 2022⁸ o 17,2%, a liczba udzielonych zamówień o 30,3%. W odniesieniu do kryterium innowacji – liczba zamawiających, którzy udzielili zamówień publicznych o charakterze innowacyjnym wzrosła w badanym okresie o 19,5%, natomiast liczba udzielonych zamówień spadła o 29,4%. Jak zaznacza Prezes UZP, uzyskane statystyki mogą być rezultatem nie tyle braku uwzględnienia aspektów środowiskowych i innowacyjnych w prowadzonych postępowaniach o udzielenie zamówienia, ile wynikać z niedostatecznie skrupulatnego wypełniania obowiązków sprawozdawczych przez zamawiających, co może bezpośrednio przekładać się na zaniżony poziom zielonych zamówień.

Tabela 1 Stan zrównoważonych zamówień publicznych w latach 2022-2024

Lata	2022	2023	2024
Liczba zamawiających, którzy udzielili zamówień publicznych o charakterze środowiskowym	609	693	714
Liczba udzielonych zamówień uwzględniających aspekty środowiskowe	3 322	4 052	4 330

⁶ [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0706\(03\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0706(03))

⁷ W danych nie uwzględniono umów ramowych oraz zamówień udzielanych bezpośrednio (tj. negocjowanych bez zaproszenia do ubiegania się o zamówienie lub bez uprzedniej publikacji ogłoszenia o zamówieniu).

⁸ Dane ze Sprawozdania Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z funkcjonowania systemu zamówień publicznych za lata 2022-2024. Dane zaprezentowano w tym układzie w Sprawozdaniach Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych po raz pierwszy w 2022 r.

Liczba zamawiających, którzy udzielili zamówień publicznych o charakterze innowacyjnym	41	51	49
Liczba udzielonych zamówień uwzględniających aspekty innowacyjne	160	96	113

Zródło: Sprawozdania Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych z funkcjonowania systemu zamówień publicznych za lata 2022-2024.

W tym zakresie zauważalny jest duży potencjał wzrostu. Unaocniły to działania podejmowane w związku z pierwszą Polityką zakupową państwa na lata 2022-2025, które doprowadziły przede wszystkim do zmiany świadomości wśród praktyków zamówień publicznych i pokazały, że istnieje możliwość przełamania i wprowadzania pozytywnych zmian w tym zakresie.

Potrzeba kontynuacji działań nakierowanych na zwiększenie efektywności zamówień publicznych została również zaakcentowana w projekcie średniookresowej strategii rozwoju kraju (Strategia Rozwoju Polski do 2035 r.), wskazując na kwestie dalszego otwarcia zamówień publicznych na MŚP, rozwijania innowacyjnych zamówień publicznych, wykorzystania zamówień publicznych do wzrostu krajowych przedsiębiorstw, jak również upowszechnienia w zamówieniach publicznych stosowania kryteriów promujących niskoemisyjność, cyrkularność, bezpieczeństwo i odporność.

Ponadto, z dokonanej przez OECD oceny wdrażania Zaleceń OECD dot. Zamówień Publicznych⁹ wynika, że pomimo poczynionych postępów, konieczne są dalsze wysiłki państw w celu rozwiązania poszczególnych wyzwań związanych z zapewnieniem efektywności, skuteczności i uczciwości procesów zamówień publicznych. Wskazano, że chociaż praktyki w zakresie przejrzystości są dobrze ugruntowane, konieczne są dalsze usprawnienia w całym cyklu życia zamówień publicznych, a budowanie silnego środowiska konkurencyjnego wciąż pozostaje wyzwaniem. OECD w swojej ocenie wskazuje, że krajowe praktyki mające na celu wspieranie udziału interesariuszy w zamówieniach publicznych są powszechne, ale istnieje możliwość poprawy jakości tych procesów. Wzmocnienie strategicznego planowania zamówień publicznych, wraz z działaniami na rzecz utrzymania elastycznych, a jednocześnie stabilnych i przewidywalnych ram, pomogłoby zwiększyć dostęp i konkurencję na rynku zamówień. Wskazano też, że chociaż w krajach OECD poczyniono znaczny postęp w systemach e-zamówień, to jednak nadal istnieją możliwości dalszego rozwoju w tym zakresie. Integracja z systemami administracji cyfrowej jest nierównomierna, a niektóre innowacyjne technologie pozostają niewykorzystane, co uwydatnia możliwości większej wydajności i skuteczności. Technologie takie jak sztuczna inteligencja (AI) i analityka danych mają potencjał do dalszej poprawy relacji jakości do ceny, wzmocnienia rozliczalności i przejrzystości oraz zapobiegania niewłaściwemu wykorzystaniu zasobów publicznych. Zdaniem OECD, konieczne są dodatkowe wysiłki krajów w celu usprawnienia pomiaru i raportowania dot. efektywności zamówień publicznych. W ocenie wskazano, że funkcje zorientowane na użytkownika mogłyby zwiększyć dostępność, rozliczalność i responsywność, zwiększając tym samym efektywność zamówień publicznych. Praktyki ewaluacyjne dotyczące skuteczności i wpływu zamówień publicznych nieznacznie się rozwijają, ale mogłyby zostać dodatkowo udoskonalone, gdyby były wspierane przez wysokiej jakości gromadzenie i wykorzystywanie danych. Rośnie świadomość potencjału zamówień publicznych w zakresie wspierania Agendy na rzecz Zrównoważonego Rozwoju 2030, wspierając szersze cele społeczne, takie jak ochrona środowiska, innowacje i aspekty społeczne.

Z monitoringu realizacji Polityki zakupowej państwa za lata 2022-2024, na podstawie ankiet skierowanych do zamawiających z sektora administracji rządowej, wynika, że wciąż jedną ze wskazywanych przez zamawiających barier jest niewystarczająca wiedza, kompetencje i doświadczenie w zamówieniach publicznych. 1/3 ankietowanych nie ma wystarczającej wiedzy czym są europejskie ramy kompetencji dla specjalistów ds. zamówień publicznych (ProcurCompEU) i jakie są ich cele. Wciąż w niewielkiej liczbie jednostek dokonano wdrożenia etapu I ProcurCompEu (tj. dostosowania matrycy kompetencji). Większość ankietowanych prowadzi natomiast robocze kontakty z innymi zamawiającymi na potrzeby przygotowania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (dot. np. dobrych praktyk, doświadczeń, kryteriów i wymagań), jednakże mniej więcej tylko co siódmy ankietowany wskazał, że w jego jednostce korzystano z wiedzy wyspecjalizowanych instytucji i jednostek naukowych (np. Centrum Oceny Technologii). Stopniowo wzrasta liczba ankietowanych, którzy deklarują realizację w danym roku co najmniej jednego zamówienia w trybie ustawy Pzp - w 2022 r. takich odpowiedzi było 2/3, a w 2024 r. 4/5 ankietowanych wskazało na realizację co najmniej jednego zamówienia. Ankietowani coraz częściej korzystają z możliwości dzielenia zamówień na części – w 2022 r. 1/3 ankietowanych zadeklarowała, że podzieliła na części co najmniej jedno zamówienie, podczas gdy w 2024 r. już połowa ankietowanych zadeklarowała, że w ich jednostce skorzystano z takiej możliwości w co najmniej jednym postępowaniu. Jednocześnie, wciąż w marginalnym zakresie korzystano z możliwości zawarcia umowy ramowej z kilkoma wykonawcami, zamiast udzielenia zamówienia jednemu wykonawcy.

Bardziej szczegółowe wyniki z ankiet zostały przedstawione w załączniku nr 1 do OSR.

⁹ Implementing the OECD Recommendation on Public Procurement in OECD and Partner Countries, 2020-2024 Report

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Nowa polityka zakupowa państwa – na lata 2026-2029 – będzie kontynuowała kierunki rozwoju systemu zamówień publicznych wyznaczone w poprzedniej Polityce. Dotychczasowe priorytety, takie jak (i) Profesjonalizacja, (ii) Rozwój potencjału mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw oraz (iii) Zrównoważone i innowacyjne zamówienia publiczne, znajdują swoje odzwierciedlenie w dokumencie na kolejne cztery lata, jednak z nieco innym rozłożeniem akcentów i skupieniem się na tych działaniach, które poprzednia Polityka pozwoliła zidentyfikować jako kluczowe dla osiągnięcia stawianych w niej celów. W porównaniu do poprzedniej Polityki, projektowana na lata 2026-2029 Polityka zakupowa państwa, będzie kładła większy nacisk na aspekty związane z polityką bezpieczeństwa i odpornością państwa, z uwagi na zmianę uwarunkowań geopolitycznych w regionie.

W projekcie Polityki zakupowej państwa przyjęto następujące priorytety:

1. Budowanie konkurencyjności i potencjału polskiej gospodarki.
2. Wzmocnienie odporności państwa.
3. Profesjonalizacja rynku zamówień publicznych.

Pierwszym priorytetem polityki zakupowej państwa jest *Budowanie konkurencyjności i potencjału polskiej gospodarki*. W gospodarce istnieją branże i technologie, które są kluczowe dla rozwoju gospodarczego Polski. Są to przede wszystkim branże skupiające zaawansowane technologie i innowacje, a także te odpowiedzialne za budowanie potencjału rozwojowego, tj. odpowiadające za edukację i działania badawczo-rozwojowe. Istotne jest również dalsze akcentowanie zwiększania obecności MŚP jako wykonawców, co również ma z punktu widzenia polskiej gospodarki niebagatelne znaczenie. Inwestycje w kluczowe sektory i branże polskiej gospodarki, w tym w technologie przyszłości i technologiczne innowacje dające możliwości trwałego rozwoju gospodarczego, a także ułatwianie udziału MŚP w realizacji inwestycji publicznych powinny być wspierane poprzez instrument w postaci zamówień publicznych. Zarówno nowoczesne rozwiązania informatyczne, jak i automatyzacja procesów, w tym procesów inwestycyjnych, mogą być promowane w ramach zakupów państwowych dając tym samym olbrzymi potencjał wzrostu oraz przyczyniać się do rozwoju startupów i lokalnych przedsiębiorstw. Priorytet pierwszy będzie skupiony na realizacji następujących celów:

- efektywne wykorzystanie potencjału krajowych wykonawców i producentów z sektora MŚP;
- rozwój zrównoważonych zakupów realizujących politykę gospodarczą państwa;
- promowanie zamówień na innowacje.

Działania w tym obszarze, które będą stanowić kontynuację poprzedniej Polityki zakupowej państwa, to przede wszystkim wsparcie MŚP w formie cyklu bezpłatnych szkoleń dotyczących udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia. Prowadzenie działań szkoleniowych skierowanych do MŚP, powoduje wzmocnienie ich kompetencji oraz zapewnia dostęp do wiedzy.

Drugim priorytetem polityki zakupowej państwa jest *Wzmocnienie odporności państwa*. Wzmocnienie potencjału polskiej gospodarki, w tym sektora MŚP, ma szczególne znaczenie w kontekście budowania odporności polskiej gospodarki w sytuacji zagrożenia militarnego, jakie obecnie ma miejsce w Europie. Sytuacja geopolityczna każe zwrócić szczególną uwagę na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa dostaw, usług, a także robót budowlanych. W tym kontekście w szczególności istotne znaczenie mają samodzielność gospodarcza i skrócenie łańcuchów dostaw. Elementy te możliwe są do zapewnienia w szczególności przez sektor MŚP. Instrumentem, który może stanowić wsparcie w tym zakresie są zamówienia publiczne.

Pandemia Covid-19 pokazała jak istotną wagę dla polskiej gospodarki mają przedsiębiorstwa z sektora MŚP. Elastyczność gospodarcza, a także możliwość szybkiego dostosowania do dynamicznie zmieniającej się sytuacji w gospodarce, są dowodem na to, że troska i wzmacnianie sektora MŚP jednocześnie wzmacnia i uodparnia gospodarkę w obliczu niespodziewanych kryzysów, jakie mogą w każdej chwili nadejść. Priorytet drugi będzie skupiony na realizacji następujących celów:

- zwiększenie zaangażowania krajowych przedsiębiorców na rynek zamówień publicznych;
- wybór wykonawców gwarantujących bezpieczeństwo;
- krajowe węzły strategiczne wzmacniające odporność na sytuacje kryzysowe;
- wzmocnienie odporności infrastruktury krytycznej oraz gotowości do reagowania kryzysowego;
- cyberbezpieczeństwo i ochrona danych w zamówieniach publicznych.

Trzecim priorytetem polityki zakupowej państwa jest *Profesjonalizacja rynku zamówień publicznych*. Priorytetem polityki zakupowej państwa, warunkującym skuteczną realizację jej priorytetów jest wielopłaszczyznowa profesjonalizacja zamówień publicznych. Oznacza ona konieczność prowadzenia działań skoordynowanych na trzech poziomach: centralnym, kierownictwa zamawiającego oraz wyspecjalizowanych komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zamówienia publiczne. W ramach priorytetu trzeciego zakłada się osiągnięcie następujących celów:

- zapewnienie wiedzy i kompetencji uczestników systemu zamówień publicznych na poziomie gwarantującym realizację wyznaczonych celów;
- optymalna organizacja procesów zakupowych u zamawiającego publicznego zapewniająca efektywność zakupową adekwatną do faktycznych potrzeb;
- zapewnienie narzędzi uczestnikom systemu zamówień publicznych na poziomie gwarantującym realizację wyznaczonych celów;
- identyfikacja najlepszych praktyk zakupowych, ich rozpowszechnianie i wdrażanie u zamawiających publicznych z jednoczesną analizą wydajności procesów zakupowych.

Działania w tym obszarze, które będą stanowić kontynuację poprzedniej Polityki zakupowej państwa to przede wszystkim:

- wsparcie zamawiających w procesie implementacji najnowszych rekomendacji wynikających z opracowania Komisji Europejskiej pt. ProcurCompEU – Europejskie ramy kompetencji dla specjalistów ds. zamówień publicznych. W ramach Polityki zakupowej państwa na lata 2022-2025 informowano o tym dokumencie i promowano go wśród zamawiających. W obecnej Polityce działania te będą kontynuowane, a także rozszerzane, w szczególności poprzez wzmacnianie zachęt dla kierowników zamawiających do wdrażania podstawowych zasad ProcurCompEU;
- wsparcie edukacyjne przedstawicieli instytucji zamawiających. Wykorzystywane będą zróżnicowane formy edukacyjne – zarówno online, jak i stacjonarne – tak aby zapewnić szeroką dostępność wiedzy oraz możliwość aktywnego uczestnictwa niezależnie od miejsca pracy;
- cyfryzacja obszaru zamówień publicznych, w tym procedur związanych z udzieleniem zamówień publicznych i rozwojem narzędzi wspierających MŚP, które będą wspierały realizację i ewaluację celów zdefiniowanych w Polityce zakupowej państwa.

Zgodnie z art. 21 ust. 4 Pzp Politykę zakupową państwa przyjmuje Rada Ministrów, w drodze uchwały, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, w związku z powyższym nie jest możliwa realizacja polityki w innej formie niż uchwała Rady Ministrów.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Można wyróżnić kilka wspólnych trendów międzynarodowych w zakresie polityk dotyczących zamówień publicznych, w tym m.in.:

- zamówienia zielone – promowanie ekologicznych produktów i usług;
- digitalizacja zamówień – wykorzystanie e-platform i automatyzacji;
- społeczna odpowiedzialność – uwzględnianie aspektów równości, integracji społecznej, warunków pracy itp.;
- wspieranie innowacji i startupów – np. przez zamówienia przedkomercyjne (PCP).

Z danych OECD¹⁰ wynika, że w 2023 r. udział wydatków na zamówienia publiczne w PKB w krajach OECD wyniósł 12,7%, natomiast w krajach OECD-UE – 14,8%. Z kolei udział zamówień publicznych w całkowitych wydatkach rządowych w 2023 r. w krajach OECD wyniósł 29,9% (w krajach OECD-UE - 30%).

Część krajów OECD angażuje się w inicjatywy profesjonalizacji kadr, takie jak rozwój modeli kompetencji i certyfikacji dla pracowników zajmujących się zamówieniami publicznymi / uznanie zawodu specjalisty ds. zamówień publicznych za odrębną funkcję w ramach służby cywilnej, działania na rzecz budowania potencjału i współpracę z ośrodkami wiedzy. Z danych OECD wynika, że w 2024 r. 19 z 35 ankietowanych krajów OECD (54%) zgłosiło posiadanie modeli kompetencji dla urzędników ds. zamówień publicznych. Na przykład Łotwa i Słowenia opracowały modele kompetencji, na podstawie Europejskich Ram Kompetencji (ProcurCompEU), uruchomionych przez Komisję Europejską pod koniec 2020 r. w celu wsparcia profesjonalizacji zamówień publicznych. Certyfikacja dla pracowników zajmujących się zamówieniami publicznymi również zyskuje na popularności, choć nie jest jeszcze powszechną praktyką. Mniej niż jedna trzecia krajów OECD (11 z 35, a więc 31%) posiada takie ramy certyfikacji. Przykładowo, w lipcu 2022 r. Litwa wprowadziła swoje pierwsze w historii ramy certyfikacji dla pracowników sektora zamówień publicznych, obejmujące niezbędną wiedzę i umiejętności, takie jak prawodawstwo, badania rynku, analiza potrzeb, zielone zamówienia publiczne i społecznie odpowiedzialne zakupy. Podobnie Norwegia wprowadziła w 2021 r. certyfikację z zakresu zrównoważonych zamówień publicznych, uzupełniającą istniejący certyfikat na poziomie podstawowym. Kraje OECD wdrażają również inicjatywy budowania potencjału, w tym szkolenia, kursy i wsparcie metodologiczne poprzez wytyczne i podręczniki (w obu przypadkach 97% krajów), punkty pomocy (86%), standardowe szablony (80%) oraz listy często zadawanych pytań (71%). Mniej popularne pozostają jednak bardziej praktyczne podejścia, takie jak szkolenia w miejscu pracy i mentoring.

¹⁰ Government at a Glance 2025, OECD

Z przytoczonych danych OECD wynika też, że coraz powszechniejsze staje się wdrażanie narzędzi cyfrowych, wraz z rosnącą ilością generowanych danych. Transformacja ta ma potencjał wspierania tworzenia systemów e-zamówień, które zwiększą przejrzystość, będą sprzyjać konkurencji i generować oszczędności kosztów i czasu. Prawie dwie trzecie badanych krajów OECD (25 z 35, 71%) deklaruje, że zintegrowało swoje systemy e-zamówień z innymi cyfrowymi systemami administracji publicznej, aby umożliwić wymianę informacji w czasie rzeczywistym. Na przykład, Słowenia zmodernizowała swój system zamówień publicznych w 2022 r., łącząc go bezpośrednio z portalem płatniczym, aby zwiększyć przejrzystość i rozliczalność. Jednocześnie istnieje znaczny potencjał dalszego usprawnienia integracji systemów. Tylko 2 z 35 krajów zintegrowało swoje systemy e-zamówień z rejestrami aktywów, 3 kraje z bazami danych beneficjentów rzeczywistych (9%), a 5 z systemami ERP (14%). Obecnie 31 z 35 krajów OECD (89%) deklaruje, że posiada plany zamówień publicznych zgodne z procesami planowania i formułowania budżetu, ale tylko 19 krajów OECD (54%) uwzględnia w tych planach szczegółowe i realistyczne opisy potrzeb finansowych i kadrowych.

Z danych OECD wynika, że zielone zamówienia publiczne zajmują wysokie miejsce w programach rządowych. Wszystkie kraje OECD, które odpowiedziały na ankietę OECD z 2024 r. dotyczącą realizacji Zaleceń OECD w sprawie zamówień publicznych, uwzględniły cele środowiskowe w swoich dokumentach dotyczących polityki zamówień publicznych. Nieco ponad dwie trzecie krajów OECD (24 z 35, 69%) deklaruje wyznaczenie celów ilościowych dla zielonych zamówień publicznych. Mogą one obejmować ogólne cele dotyczące zamówień publicznych (np. wymóg, aby 80% zamówień pod względem wartości lub liczby przetargów uwzględniało kryteria zielonych zamówień publicznych do określonego roku) lub tylko dla określonych grup produktów lub usług. Na przykład we Francji, w Narodowym Planie Zrównoważonych Zamówień Publicznych na lata 2022–2025, ustalono cel, aby 100% zamówień publicznych uwzględniało co najmniej jeden aspekt środowiskowy do 2025 r., podczas gdy w Meksyku zakupiony papier biurowy musi zawierać co najmniej 50% włókien pochodzących z recyklingu lub zrównoważonych źródeł. Cele mogą się również różnić w zależności od szczebla administracji krajowej, regionalnej i lokalnej. Kraje mogą również uwzględniać cele operacyjne związane z zamówieniami publicznymi (np. obowiązek szkolenia dla wszystkich pracowników ds. zamówień publicznych do określonego roku).

Wszystkie kraje, które odpowiedziały na ankietę z 2024 r. dotyczącą Zaleceń OECD w sprawie zamówień publicznych, uznają potrzebę wzmacniania efektywności swoich systemów zamówień publicznych. Realizują to poprzez stosowanie różnych narzędzi, w tym umów ramowych, wspólnych zamówień, e-katalogów i scentralizowanych zakupów, jednocześnie doskonaląc praktyki zakupowe poprzez ograniczenie powielania i osiągnięcie lepszego stosunku jakości do ceny. Zdecydowana większość krajów OECD (32 z 35, 91%) utworzyła krajowe lub federalne centralne jednostki zakupu dla towarów powszechnego użytku. Biorąc pod uwagę znaczenie niektórych konkretnych kategorii zamówień publicznych dla świadczenia usług publicznych, pojawiają się również sektorowe centralne jednostki zakupu, z których 17 z 35 krajów OECD (49%) korzysta w przypadku zamówień publicznych w sektorze opieki zdrowotnej, a 12 z 35 (34%) w przypadku zamówień związanych z ICT. Wśród instrumentów, które wskazywane były, jako zwiększające efektywność zamówień publicznych, wskazywane są również technologie cyfrowe – takie jak analiza danych, sztuczna inteligencja, uczenie maszynowe, automatyzacja procesów (RPA), przechowywanie danych dotyczących zamówień w chmurze oraz technologie mobilne, które mogą jeszcze bardziej zwiększyć efektywność poprzez usprawnienie przepływów pracy, automatyzację powtarzalnych zadań, zwiększenie produktywności i obniżenie kosztów. Technologie te ułatwiają również wymianę informacji między dostawcami a zamawiającymi, a w połączeniu z ugruntowanymi procesami mogą prowadzić do jeszcze większego wzrostu efektywności. W 2024 roku kraje OECD wykorzystywały takie technologie głównie w celu promowania przejrzystości, kontroli i nadzoru (23 z 35 krajów w obu kategoriach, 66%). Kolejne 60% krajów OECD (21 z 35) zgłosiło wykorzystanie innowacyjnych technologii w celu poprawy efektywności administracyjnej. Jednak technologie te są nadal niedostatecznie wykorzystywane w zarządzaniu zapasami i logistyce, gdyż stosuje je tylko 14% krajów OECD (5 z 35). Pomiar efektywności procesów zamówień publicznych wymaga opracowania niezbędnych dowodów i wskaźników. Ogółem w 2024 r. 24 z 35 krajów OECD (69%) zgłosiło stosowanie wskaźników efektywności.

Polityka zakupowa państwa w Polsce została opracowana z uwzględnieniem specyfiki oraz uwarunkowań krajowego systemu zamówień publicznych. Poszczególne kraje, w sposób zróżnicowany, prowadzą krajowe działania dotyczące zamówień publicznych. Niektóre kraje opracowują, w tym zakresie, plany działań – poniżej informacja nt. przykładowych planów.

Austria¹¹ opracowała krajowy plan zrównoważonych zamówień (*Austrian Action Plan for Sustainable Public Procurement (naBe Action Plan)*).

Czechy¹² opracowały Krajową Strategię Zamówień Publicznych w Republice Czeskiej na lata 2024-2028 (*National Public Procurement Strategy in the Czech Republic for the period 2024-2028*), która zawiera rozwiązania nakierowane na efektywne wydatkowanie środków krajowych i europejskich na realizację wyzwań transformacji gospodarczej, społecznej i cyfrowej w zmieniającej się gospodarce, w tym wyzwania związane z zieloną transformacją. Celem jest poprawa jakości świadczonych usług

¹¹ <https://www.nabe.gv.at/en/nabe-action-plan/>

¹² https://www.sovz.cz/wp-content/uploads/2024/05/ppns_strategy_english.pdf

oraz optymalnego wykorzystania środków, poszanowanie zasady dobrego rządzenia z naciskiem na zrównoważony rozwój, inteligentne rozwiązania i innowacje. Celem jest również stworzenie i dalszy rozwój środowiska, które otwiera drogę dla zakupów odpowiedzialnych ekologicznie, klimatycznie i społecznie zrównoważonych, wspierających rozwój MŚP, przedsiębiorstw społecznych i udział społeczności lokalnych. Celem jest też ciągłe zwiększanie świadomości, wiedzy i umiejętności osób odpowiedzialnych, w tym ustanowienie krajowych ram kompetencji.

Węgry¹³ opracowały plan działania Węgier na rzecz zwiększenia konkurencji w zamówieniach publicznych na lata 2023–2026, który zawiera szereg działań w celu sprostania wyzwaniom związanym z konkurencją w zamówieniach publicznych i zwiększenia dostępu do zamówień. Wcześniej, w 2022 r. wprowadzono konkretne środki mające na celu zmniejszenie wskaźnika zakupów w ramach jednej oferty. Obejmują one obowiązek przeprowadzania wstępnych konsultacji rynkowych w przypadku niektórych zakupów powyżej progów UE oraz wymóg, aby instytucje zamawiające, których dotyczy problem zamówień w ramach jednej oferty, przygotowały i opublikowały plan działań mających na celu rozwiązanie tego problemu. Na ministra właściwego ds. polityki zamówień publicznych nałożono obowiązek ciągłego monitorowania danych dotyczących odsetka zamówień publicznych w ramach jednej oferty, sporządzania corocznej analizy na podstawie wyników monitorowania oraz publikowania wyników analizy najpóźniej do 15 lutego każdego roku. Ponadto w marcu 2023 r. rząd zatwierdził plan działania mający na celu zwiększenie konkurencji w zamówieniach publicznych, obejmujący 14 środków na lata 2023–2026 i ukierunkowany na różnych interesariuszy i obszary zamówień, takich jak usprawnienie systemu e-zamówień oraz budowanie potencjału instytucji zamawiających i MŚP. W 2024 r. plan działania został zaktualizowany i obejmuje 28 dodatkowych środków. Kluczowe inicjatywy koncentrują się na zwiększeniu konkurencji poprzez analizę danych, zautomatyzowane systemy oraz ulepszone funkcje wyszukiwania i powiadamiania w krajowym systemie elektronicznych zamówień publicznych. Plan promuje udział MŚP poprzez szkolenia, granty i doradztwo. Uwzględnia on kwestie uczciwości i rzetelności, wprowadzając wytyczne dotyczące konfliktu interesów i korupcji, a także środki sektorowe, w tym usprawnienia w zakresie umów o zamówienia publiczne i ograniczenie liczby ofert składanych w ramach jednej oferty. Plan obejmuje również inicjatywy, takie jak powołanie grupy roboczej ds. współpracy technicznej w sektorze zdrowia.

Malta¹⁴ opracowała Krajowy Plan Działań na rzecz Zielonych Zamówień Publicznych na lata 2022–2027, który stanowi ramy polityczne służące dalszemu promowaniu zrównoważonych praktyk zamówień publicznych w jednostkach administracji publicznej. Celem jest zmniejszenie wpływu na środowisko i ukierunkowanie rynków na bardziej ekologiczne produkty i usługi (stopniowe zwiększanie udziału zamówień publicznych na produkty bardziej ekologiczne do 90% przetargów objętych zakresem zielonych zamówień publicznych do 2027 r.).

Francja¹⁵ opracowała Krajowy plan na rzecz zrównoważonych zamówień publicznych na lata 2022–2025, w którym ustalono cel, aby do 2025 r. we wszystkich umowach o zamówienia publiczne uwzględniano przynajmniej jeden aspekt środowiskowy, a w 30% umów przynajmniej jeden aspekt społeczny.

Irlandia pracuje nad Krajową Strategią Zamówień Publicznych (*National Public Procurement Strategy for Ireland*)¹⁶ tak aby wykorzystywać zamówienia publiczne, jako narzędzie sterowania inwestycjami, uwzględniać także kryteria społeczne i środowiskowe w procesach zamówień publicznych. Jednocześnie, w Irlandii, opracowano Strategię dla zielonych zamówień publicznych i plan działań na lata 2024-2027.¹⁷

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Prezes Urzędu Zamówień Publicznych	1	akt normatywny	Udział we wdrażaniu wybranych <i>Celów działania</i> wskazanych w Polityce zakupowej państwa
Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości	1	akt normatywny	Udział we wdrażaniu wybranych <i>Celów działania</i> wskazanych w Polityce zakupowej państwa

¹³ Implementing the OECD Recommendation on Public Procurement in OECD and Partner Countries, 2020-2024 Report, OECD

¹⁴ <https://gpp.gov.mt/national-action-plan-2022-2027/>

¹⁵ Promoting Strategic and Green Public Procurement in France, Professionalising the State Procurement Function, OECD

¹⁶ <https://www.gov.ie/en/office-of-government-procurement/consultations/national-public-procurement-strategy-development/>

¹⁷ <https://www.gov.ie/en/departments-of-climate-energy-and-the-environment/publications/green-public-procurement-strategy-and-action-plan-2024-2027/#:~:text=The%20Green%20Public%20Procurement%20Strategy,Green%20Public%20Procurement%20related%20targets>

Komitet do spraw Kontroli w Zamówieniach Publicznych	1	akt normatywny	Udział we wdrażaniu wybranych <i>Celów działania</i> wskazanych w Polityce zakupowej państwa
Minister właściwy do spraw gospodarki	1	akt normatywny	Koordinacja oraz ewaluacja działań podejmowanych w związku z realizacją Polityki zakupowej państwa
Ministerstwo Klimatu i Środowiska	1	akt normatywny	Udział we wdrażaniu wybranych <i>Celów działania</i> wskazanych w Polityce zakupowej państwa
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	1	akt normatywny	Udział we wdrażaniu wybranych <i>Celów działania</i> wskazanych w Polityce zakupowej państwa
Ministerstwo Cyfryzacji	1	akt normatywny	Udział we wdrażaniu wybranych <i>Celów działania</i> wskazanych w Polityce zakupowej państwa
Narodowe Centrum Badań i Rozwoju	1	akt normatywny	Udział we wdrażaniu wybranych <i>Celów działania</i> wskazanych w Polityce zakupowej państwa
Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej	1	akt normatywny	Udział we wdrażaniu wybranych <i>Celów działania</i> wskazanych w Polityce zakupowej państwa
Ministerstwo Aktywów Państwowych	1	akt normatywny	Udział we wdrażaniu wybranych <i>Celów działania</i> wskazanych w Polityce zakupowej państwa
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji	1	akt normatywny	Udział we wdrażaniu wybranych <i>Celów działania</i> wskazanych w Polityce zakupowej państwa
Rządowa Agencja Rezerw Strategicznych	1	akt normatywny	Udział we wdrażaniu wybranych <i>Celów działania</i> wskazanych w Polityce zakupowej państwa
Ministerstwo Obrony Narodowej	1	akt normatywny	Udział we wdrażaniu wybranych <i>Celów działania</i> wskazanych w Polityce zakupowej państwa

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego	1	akt normatywny	Udział we wdrażaniu wybranych <i>Celów działania</i> wskazanych w Polityce zakupowej państwa
Jednostki samorządu terytorialnego (starostwa powiatowe, urzędy gmin, urzędy miast, urzędy marszałkowskie)	2809	Baza JST MSWiA ¹⁸	Udział we wdrażaniu wybranych <i>Celów działania</i> wskazanych w Polityce zakupowej państwa
Zamawiający: kierownicy jednostek administracji rządowej (w tym: ministrowie; Szef Kancelarii Prezesa Rady Ministrów; kierownicy organów oraz jednostek podległych lub nadzorowanych przez ministrów; kierownicy jednostek podległych lub nadzorowanych przez Prezesa Rady Ministrów; wojewodowie; kierownicy służb, straży i inspekcji zespolonej administracji rządowej; kierownicy niezespolonej administracji rządowej)	2 140	Sprawozdanie Prezesa UZP z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2024 r.	Realizacja zaleceń i zobowiązań wynikających z Polityki zakupowej państwa. Właściwi ministrowie oraz wojewodowie będą brali udział we wdrażaniu wybranych Priorytetów wskazanych w Polityce zakupowej państwa
Przedsiębiorcy z sektora MŚP: osoby prawne lub jednostki nieposiadające osobowości prawnej, osoby fizyczne	2,3 mln	PARP, Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce (2025), PARP, Warszawa, dane na 2023 r.	Wzmocnienie kompetencji przedsiębiorców w obszarze zamówień publicznych, co ułatwi im udział w rynku zamówień publicznych. Ułatwienie dostępu do rynku zamówień publicznych, między innymi poprzez stworzenie bazy przedsiębiorców.

¹⁸ <https://www.gov.pl/web/mswia/baza-jst>

Duży przedsiębiorcy	3,8 tys.	PARP, Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce (2025), PARP, Warszawa, dane na 2023 r.	Wzrost zainteresowania rynkiem zamówień publicznych dzięki podniesieniu jakości merytorycznej realizowanych zamówień oraz otwartości na niestandardowe rozwiązania.
---------------------	----------	--	---

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

- I. Projekt uchwały w sprawie przyjęcia Polityki zakupowej państwa nie był poddany procedurze prekonsultacji. Niektóre propozycje, które znajdują się w projekcie Polityki, wynikają natomiast z praktycznych doświadczeń zgłaszanych przez stronę społeczną w trakcie funkcjonowania pierwszej Polityki zakupowej państwa.
- II. Konsultacje publiczne projektu uchwały w sprawie przyjęcia Polityki zakupowej państwa będą przeprowadzone w grudniu 2025 r. i będą trwały 7 dni, z uwagi na potrzebę przyjęcia projektu do końca 2025 r., z udziałem m.in. następujących grup podmiotów (wybranych w oparciu o zakres ich działalności oraz przedmiot projektowanej regulacji):
1. stowarzyszenia:
 - Federacja Przedsiębiorców Polskich
 - Fundacja Małych i Średnich Przedsiębiorstw
 - Federacja Powszechny Samorząd Gospodarczy Małych i Średnich Przedsiębiorstw
 - Fundacja Firmy Rodzinne
 - Konfederacja „Lewiatan”
 - Ogólnopolska Federacja Małych i Średnich Przedsiębiorców
 - Ogólnopolskie Stowarzyszenie Konsultantów Zamówień Publicznych
 - Polska Fundacja Przedsiębiorczości
 - Polski Fundusz Rozwoju
 - Polskie Towarzystwo Gospodarcze
 - Polskie Stowarzyszenie Zamówień Publicznych
 - Pracodawcy RP
 - Stowarzyszenie Prawa Zamówień Publicznych
 - Związek Pracodawców Business Centre Club
 - Związek Przedsiębiorców i Pracodawców
 - Związek Rzemiosła Polskiego
 2. organizacje branżowe:
 - Krajowa Izba Gospodarcza
 - Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa
 - Polska Izba Inżynierów Budownictwa
 - Polski Związek Pracodawców Budownictwa
 - Polska Izba Gospodarcza Zaawansowanych Technologii
 - Polska Izba Informatyki i Telekomunikacji
 - Związek Pracodawców Kolejowych
 3. stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego:
 - Unia Metropolii Polskich
 - Unia Miasteczek Polskich
 - Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej
 - Związek Miast Polskich
 - Związek Powiatów Polskich
 - Związek Województw Rzeczypospolitej Polskiej
 4. inne:
 - PKP Polskie Linie Kolejowe S.A
 - Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

– Centralny Port Komunikacyjny Sp. z o.o. – Centrum Obsługi Administracji Rządowej – Centrum Łukasiewicz – Instytut Pracy i Spraw Socjalnych												
III. Szczegółowe informacje o przebiegu opiniowania i konsultacji publicznych będą zawarte w raporcie z konsultacji.												
6. Wpływ na sektor finansów publicznych												
(ceny stałe z 2024 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	<i>Łącznie (0-10)</i>
Dochody ogółem	0	0,98	1,56	1,55	1,56	0	0	0	0	0	0	5,65
budżet państwa	0	0,02	0,03	0,03	0,03	0	0	0	0	0	0	0,11
JST	0	0,12	0,19	0,19	0,19	0	0	0	0	0	0	0,69
FUS	0	0,63	1,01	1,00	1,01	0	0	0	0	0	0	3,65
NFZ	0	0,16	0,25	0,25	0,25	0	0	0	0	0	0	0,91
FP + FS	0	0,05	0,08	0,08	0,08	0	0	0	0	0	0	0,29
FGŚP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Wydatki ogółem	0	6,48	7,77	7,43	7,61	0	0	0	0	0	0	29,29
budżet państwa cz. 49	0	6,00	6,80	6,44	6,54	0	0	0	0	0	0	25,78
budżet państwa cz. 20	0	0,48	0,97	0,99	1,07	0	0	0	0	0	0	3,51
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
FUS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
NFZ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
FP + FS	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
FGŚP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Saldo ogółem	0	-5,50	-6,21	-5,88	-6,05	0	0	0	0	0	0	-23,64
budżet państwa	0	-6,46	-7,74	-7,40	-7,58	0	0	0	0	0	0	-29,18
JST	0	0,12	0,19	0,19	0,19	0	0	0	0	0	0	0,69
FUS	0	0,63	1,01	1,00	1,01	0	0	0	0	0	0	3,65
NFZ	0	0,16	0,25	0,25	0,25	0	0	0	0	0	0	0,91
FP + FS	0	0,05	0,08	0,08	0,08	0	0	0	0	0	0	0,29
FGŚP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0
Źródła finansowania	W 2026 r. z rezerwy celowej budżetu państwa, od 2027 r. ze zwiększonych limitów wydatków cz. 20 i 49 budżetu państwa.											
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	W tabeli wskazano skutki finansowe wdrożenia Polityki Zakupowej Państwa, tj. wzrost dochodów jednostek sektora finansów publicznych z tytułu odprowadzanych przez pracodawców i pracowników obowiązkowych danin (podatków i składek), a po stronie wydatkowej koszt realizacji zadań opisanych niżej. W zakresie dochodów, podział z PIT pomiędzy JST i budżetem państwa oszacowano w proporcjach 85% - 15%, na korzyść JST, zarówno w roku 2026, jak i w latach kolejnych, zgodnie z prognozą dochodów z PIT na 2025 r. (załącznik nr 1 ustawy budżetowej dot. dochodów budżetu państwa) oraz prognozy dochodów JST z PIT. W oszacowaniu skutków finansowych wykorzystano najbardziej aktualne dostępne prognozy wskaźników makroekonomicznych (Wytyczne dotyczące stosowania jednolitych											

	wskaźników makroekonomicznych będących podstawą oszacowania skutków finansowych projektowanych ustaw Aktualizacja – lipiec 2025 r.). Wydatki na Politykę Zakupową w ubiegłej perspektywie lat 2022-2025 wyniosły łącznie 10 763,1 tys. zł, w tym dla części: – 20 budżetu państwa wyniosły we wskazanym okresie 5 935,1 tys. zł (w tym w roku: 2022 - 898,4 tys. zł, 2023 - 838,4 tys. zł, 2024 – 3 729,2 tys., 2025 – 469,1 tys.); – 49 budżetu państwa, wyniosły we wskazanym okresie 4 828 tys. zł (w tym w roku: 2022 – 200 tys. zł; 2023 – 2 275 tys. zł; 2024 – 1 275 tys. zł; 2025 – 1 078 tys. zł). Wdrożenie poniższych elementów wskazanych w projekcie Polityki zakupowej państwa będzie wymagało zwiększenia części 20 budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw gospodarki, o łączną kwotę 3,51 mln zł w latach 2026 – 2029 (w tym w roku: 2026 – 0,48 mln zł; 2027 – 0,97 mln zł; 2028 – 0,99 mln zł; 2029 – 1,07 mln zł), w tym: I. 100 tys. zł (w tym: po 25 tys. zł w latach 2026–2029) na organizację konferencji dotyczących Polityki zakupowej państwa. Planowane jest organizowanie po jednej konferencji w ww. latach. Koszt jednej konferencji oszacowano na poziomie 25 tys. zł w oparciu o koszty organizacji konferencji związanych z promocją Polityki zakupowej państwa 2022-2025; II. 150 tys. zł (w tym po 50 tys. zł rocznie w latach 2026 - 2028) na działania informacyjne dotyczące priorytetów oraz celów Polityki zakupowej państwa (np. promowanie rozwiązań przyjaznych sektorowi MŚP w zamówieniach, udzielania zielonych zamówień publicznych). Planowane jest przeprowadzenie kampanii informacyjnej skierowanej do zamawiających oraz przedsiębiorców/wykonawców, w szczególności z sektora MŚP, z wykorzystaniem: prasy branżowej; social media, materiałów promocyjnych, itp. Koszty działań informacyjnych ustalono w oparciu o rozeznanie rynku oraz koszty dotychczasowych kampanii informacyjnych przeprowadzonych przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii; III. 250 tys. zł (w 2029 r.) na przygotowanie raportów z realizacji Polityki zakupowej państwa (końcowy, zawierający elementy porównawcze z Polityką zakupową państwa 2022-2025) w ramach ewaluacji procesu realizacji Polityki. Koszt jednego raportu oszacowano na 250 tys. zł (rozeznanie rynku; informacje będące w posiadaniu resortu); IV. 200 tys. zł (w tym 100 tys. zł w 2026 r.; 100 tys. zł 2027 r.) na działania związane z opracowaniem uproszczonej dokumentacji w obszarze zamówień publicznych. Do wdrożenia prostego języka w komunikacji zamawiających z wykonawcami, przygotowane zostaną odpowiednie materiały edukacyjne, a podjęte działania będą uwzględniały możliwości stwarzane przez ogólnodostępne rozwiązania wspomagające użycie prostego języka poprzez zastosowanie sztucznej inteligencji; V. 200 tys. zł (w tym po 100 tys. zł rocznie w latach 2028 – 2029) na przygotowanie analiz dotyczących kluczowych systemowych aspektów funkcjonowania rynku zamówień publicznych (np. efektywność regulacji Prawa zamówień publicznych; sprawność i efektywność systemu kontroli; aktualne bariery dla przedsiębiorców w dostępie do rynku zamówień publicznych). Wnioski płynące z przedmiotowych analiz zostaną wykorzystane w pracach nad kolejną Polityką zakupową państwa. Na podstawie rozeznania rynku szacunkowy koszt jednej analizy ustalono na 100 tys. zł. W celu zaprogramowania dalszego rozwoju krajowego systemu zamówień publicznych niezbędne będzie dysponowanie szczegółowymi informacjami na temat sytuacji w poszczególnych obszarach systemu, w tym zwłaszcza efektywności regulacji nowego prawa zamówień publicznych. Przedmiotowe analizy będą stanowiły istotny element ewaluacji regulacji Prawa zamówień publicznych, o której była mowa na etapie przygotowań do jego wejścia w życie; VI. 300 tys. zł (w tym po 150 tys. zł rocznie w latach 2027 – 2028) na przygotowanie pakietów dobrych praktyk (np. w zakresie zielonych zamówień publicznych, profesjonalizacji zamawiających), rekomendacji, przewodników oraz informatorów (np. dedykowanych MŚP);
--	---

VII.	900 tys. zł (w tym po 300 000 zł rocznie w latach 2027 - 2029) na organizację szkoleń stacjonarnych oraz online, warsztatów - dedykowanych MŚP. W oparciu o kalkulacje kosztów odnoszących się do organizowanych przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii szkoleń dla sektora MŚP z zamówień publicznych realizowanych w latach 2023-2025 - przyjęto minimalny koszt jednego szkolenia stacjonarnego oraz warsztatu na poziomie 25 tys. zł;						
VIII.	1 433 tys. (w tym: od 326 tys. w roku 2026 do 390 tys. w 2029 roku, przy uwzględnieniu Wytycznych Ministerstwa Finansów dotyczących stosowania jednolitych wskaźników makroekonomicznych. Aktualizacja lipiec 2025 r.) na koszty wynagrodzeń osobowych i pochodnych związane z nowymi zadaniami nakładanymi Polityką Zakupową Państwa. Kalkulacja skutków finansowych uwzględnia wszystkie obowiązujące aktualnie składowe i pochodne wynagrodzeń, wraz ze składkami na Pracownicze Plany Kapitałowe, liczonymi na poziomie 2% wynagrodzenia brutto po stronie pracodawcy, jak również koszt dodatkowego wynagrodzenia rocznego w wysokości 8,5% wynagrodzenia miesięcznego (od wynagrodzeń za rok 2026 i lata następne), zgodnie z art. 92 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej (Dz.U. z 2024 r. poz. 409). Przedstawiony koszt zakłada dodatki zadaniowe dla 7 osób zaangażowanych w merytoryczną realizację Polityki oraz obsługę postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, na realizację zadań, które są związane tylko i wyłącznie z wdrażaniem Polityki. W przypadku spiętrzenia zadań w jednym terminie przewiduje się zaangażowanie większej liczby osób, a w konsekwencji rozłożenie dodatków na większą liczbę pracowników MRiT. Czasochłonność tych zadań, z wyłączeniem zadań związanych z obsługą zamówień publicznych, z uwagi na nieprzewidywalność czasochłonności procesu¹⁹ udzielania zamówień publicznych, została oszacowana na poziomie 250 roboczogodzin w miesiącu. Oznacza to, że zadania dodatkowe, tylko przy uwzględnieniu zadań merytorycznych, ok. 1,5 etatu średniomiesięcznie (przy szacunkach wzięto pod uwagę, że liczba godzin pracy w roku 2025 wynosi 1992 godziny²⁰, co daje średnio 166 godzin roboczych miesięcznie). Z uwagi na konieczność zapewnienia obsługi prowadzonych w ramach wdrażania polityki zakupowej państwa postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, pełną czasochłonność realizowanych zadań przyjęto na poziomie 2 etatów miesięcznie. Listę zadań merytorycznych związanych z realizacją Polityki przedstawia poniższa tabela: Tabela 2 Lista zadań merytorycznych związanych z wdrażaniem Polityki zakupowej państwa 2026-2029 wraz z oszacowaniem ich czasochłonności w przeliczeniu na liczbę roboczogodzin w miesiącu oraz pełny, 4-letni okres trwania Polityki. <table><tr><th>Zadanie wynikające z realizacji Polityki zakupowej Państwa</th><th>Opis szczegółowy</th><th>Szacowana czasochłonność zadań (liczba roboczogodzin miesięcznie)</th></tr><tr><td>Koordinacja działań związanych z wdrożeniem Polityki zakupowej państwa</td><td>Koordinacja działań podejmowanych przez wszystkie instytucje zaangażowane we wdrażanie Polityki. Minister właściwy ds. gospodarki jest organem uprawnionym i odpowiedzialnym za koordynację wszystkich podejmowanych działań, co wynika bezpośrednio z treści Polityki, w zakresie wskazującym na konieczność monitoringu podejmowanych działań i związane z tym przygotowywanie i analiza ankiet monitorujących politykę. W obszarze tego działania oszacowano również obsługę merytoryczną i organizacyjną zespołów</td><td>50</td></tr></table>	Zadanie wynikające z realizacji Polityki zakupowej Państwa	Opis szczegółowy	Szacowana czasochłonność zadań (liczba roboczogodzin miesięcznie)	Koordinacja działań związanych z wdrożeniem Polityki zakupowej państwa	Koordinacja działań podejmowanych przez wszystkie instytucje zaangażowane we wdrażanie Polityki. Minister właściwy ds. gospodarki jest organem uprawnionym i odpowiedzialnym za koordynację wszystkich podejmowanych działań, co wynika bezpośrednio z treści Polityki, w zakresie wskazującym na konieczność monitoringu podejmowanych działań i związane z tym przygotowywanie i analiza ankiet monitorujących politykę. W obszarze tego działania oszacowano również obsługę merytoryczną i organizacyjną zespołów	50
Zadanie wynikające z realizacji Polityki zakupowej Państwa	Opis szczegółowy	Szacowana czasochłonność zadań (liczba roboczogodzin miesięcznie)					
Koordinacja działań związanych z wdrożeniem Polityki zakupowej państwa	Koordinacja działań podejmowanych przez wszystkie instytucje zaangażowane we wdrażanie Polityki. Minister właściwy ds. gospodarki jest organem uprawnionym i odpowiedzialnym za koordynację wszystkich podejmowanych działań, co wynika bezpośrednio z treści Polityki, w zakresie wskazującym na konieczność monitoringu podejmowanych działań i związane z tym przygotowywanie i analiza ankiet monitorujących politykę. W obszarze tego działania oszacowano również obsługę merytoryczną i organizacyjną zespołów	50					

¹⁹ z uwagi np. na liczbę pytań potencjalnych pytań od wykonawców do specyfikacji warunków zamówienia i opisu przedmiotu zamówienia, liczby złożonych ofert do przedmiotowego zamówienia, ewentualnego badania rażąco niskiej ceny, czy obsługę potencjalnych odwołań.

²⁰ <https://www.infor.pl/prawo/nawosci-prawne/6816547,czas-pracy-w-2025-r-po-zmianie-przepisow.html>

			roboczych powołanych w ramach wdrażania Polityki, jak również przygotowanie i obsługę po stronie merytorycznej postępowań o udzielenie zamówień publicznych dla zaplanowanych do realizacji działań we współpracy z podmiotami zewnętrznymi.	
		Bezpłatne szkolenia dla MŚP	Kontynuacja wsparcia MŚP w formie cyklu bezpłatnych dla uczestników szkoleń dotyczących udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia. Prowadzenie działań szkoleniowych skierowanych do MŚP wynika bezpośrednio z treści projektu Polityki 2026-29. Oznacza to przygotowanie Opisu przedmiotu zamówienia, wraz z projektem umowy, zmodyfikowanego o spostrzeżenia wynikające z realizacji pierwszego cyklu szkoleń w latach 2023-25, a także w oparciu o m.in. przygotowane ankiety ewaluacyjne, jakie będą wypełniali uczestnicy szkoleń. Z tym zadaniem wiąże się również udział w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego, w procedurze unijnej, a także prace związane z realizacją umowy i współpracą z wyłonionym w toku procedury zamówieniowej wykonawcą.	80
		Kampania edukacyjno-promocyjna	Działania związane z kampanią edukacyjno-promocyjną. Zadanie wpisane w projekt Polityki. Działania promocyjne w tym zakresie będą prowadzone przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Planowane działania stanowią kontynuację działań podejmowanych we wcześniejszych latach. W Polityce 2022-25 kampania ta polegała m.in. na przygotowywaniu dodatkowych materiałów informacyjnych dotyczących priorytetów Polityki, w tym materiałów na stronę internetową MRiT, współpracy z odpowiednią komórką organizacyjną ministerstwa w tym zakresie, nagrywaniu materiałów promocyjnych związanych z Polityką. Dodatkowo MRiT planuje, wzorem lat ubiegłych przygotowanie co najmniej 3 całodziennych konferencji dot. Polityki zakupowej, związanych z jej priorytetami, na które zostaną zaproszeni uczestnicy rynku zamówień publicznych, zarówno przedstawiciele instytucji zamawiających, jak i wykonawców. Wiaże się to z przygotowaniem wydarzenia zarówno po stronie organizacyjnej, jak i merytorycznej.	100

		Konkurs „Ekspert zamówień publicznych”	Zorganizowanie kolejnych (raz w roku) edycji konkursu dla zamawiających. Celem jest promocja priorytetów Polityki i zachęcanie zamawiających do takiego przygotowania zamówienia, aby w jak największym stopniu postępowania te uwzględniały przyjęte w Polityce 2026-2029 założenia i priorytety. Wiąże się to z dużym zaangażowaniem pracowników, związanym z powołaniem Kapituły konkursowej, opracowaniem Regulaminu, ogłoszeniem konkursu, wsparciem informacyjnym dla zainteresowanych instytucji, zorganizowaniem uroczystej gali wręczenia nagród, a następnie zorganizowaniem wyjazdu szkoleniowego stanowiącego nagrodę. To wiąże się z kolei z opracowaniem atrakcyjnej agendy szkolenia, skoordynowaniem odpowiedniego terminu, tak aby wszyscy zaproszeni eksperci byli dostępni, wyborem atrakcyjnego miejsca, w którym to szkolenie się odbędzie i w konsekwencji opracowaniem opisu przedmiotu zamówienia i przeprowadzeniem procedury.	10*
		Ewaluacja Polityki zakupowej	Działania związane z opracowaniem ewaluacji Polityki zakupowej państwa. Pierwszy raport zostanie przygotowany w 2028 r. tj. po 2 pełnych latach obowiązywania Polityki. Raport będzie odnosił się do działań krótko i średnioterminowych a także osiągnięcia wskaźników przy Ocenie efektywności do roku 2027. Planuje się, że raport śródkresowy będzie opracowywany we własnym zakresie. Drugi raport zostanie zrealizowany po zakończeniu obowiązywania Polityki i będzie realizowany we współpracy z wykonawcą zewnętrznym, co wiąże się dodatkowo z realizacją postępowania o udzielnie zamówienia publicznego	10*
		SUMA		250

Źródło: oszacowanie własne MRiT.

*czasochłonność zadań została przeliczona na średniomiesięczną liczbę godzin przez cały okres trwania Polityki (część zadań będzie wykonywana w ściśle określonym czasie, np. ewaluacja śródkresowa tylko w 2028 roku).

Wdrożenie poniższych elementów wskazanych w projekcie Polityki zakupowej państwa będzie wymagało zwiększenia **części 49 budżetu państwa**, której dysponentem jest Prezes Urzędu Zamówień Publicznych, o łączną kwotę **25,78 mln zł w latach 2026 – 2029, (w tym w roku: 2026 – 6,0 mln zł; w 2027 r. – 6,8 mln zł; w 2028 r. – 6,44 mln zł; w 2029 – 6,54 mln zł), w tym:**

I. 7,38 mln zł (w tym: 2,4 mln zł w roku 2026 r.; 1,8 mln zł w 2027 r.; 1,54 mln zł w 2028 r.; 1,64 mln zł w 2029 r.) na **DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z CYFRYZACJĄ OBSZARU ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH**, w tym procedur związanych z udzieleniem zamówień publicznych i rozwojem narzędzi wspierających MŚP, które będą wspierały realizację i ewaluację celów zdefiniowanych w Polityce zakupowej państwa, m.in.:

- o utrzymanie wraz z rozwojem Platformy Internetowej Polityki Zakupowej Państwa (pzp.gov.pl), w tym utrzymanie modułu e-KIO i rozwój funkcjonalności zapewniających dostęp do informacji o postępowaniu odwoławczym – łączny koszt w latach 2026 – 2029 to

	4,07 mln zł (utrzymanie platformy oszacowano na 340 tys. zł rocznie; łączne koszty prac rozwojowych oszacowano na kwotę 2,71 mln zł: 2,06 mln w 2026, 332 tys. w 2027 r., 160 tys. zł w roku 2028 i 2029). Zakres prac rozwojowych Platformy Internetowej Polityki Zakupowej Państwa, który będzie realizowany w pierwszych latach funkcjonowania obecnej Polityki Zakupowej, wynika z umowy na budowę, wdrożenie, utrzymanie i asystę techniczną dla projektu „Platforma Internetowa Polityki Zakupowej Państwa” podpisanej z wykonawcą w listopadzie 2023 r. (oraz aneksu z października 2025 r.), a także planowanego rozwoju funkcjonalności zapewniających dostęp do informacji o postępowaniu odwoławczym i przewidywanego rozwój funkcjonalności w kierunku integracji z obecnie eksploatowanymi przez UZP systemami. W kolejnych latach przewiduje się dalsze utrzymanie Platformy i rozwój istniejących funkcjonalności oraz narzędzi wspierających MŚP. ○ opracowanie koncepcji i wdrożenie fakultatywnej bazy przedsiębiorców zainteresowanych zamówieniami publicznymi (koszt szacowany na 247 tys. zł, w tym 203 tys. w 2027 r., 22 tys. w latach 2028 i 2029). Koszt bazy oszacowano w oparciu o istniejącą umowę zawartą w postępowaniu „Budowa, wdrożenie, utrzymanie i asysta techniczna dla projektu "Platforma Internetowa Polityki Zakupowej Państwa" (na podstawie kosztów wdrożenia i utrzymania modułów certyfikacji i konsorcjum przy uwzględnieniu prognozowanego przez Ministerstwo Finansów wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych); ○ działania związane z rozwojem systemów informatycznych mających na celu uproszczenie procedur i zapewnienie dostępu do kompleksowych, rzetelnych i aktualnych danych poprzez zaciąganie danych z innych platform (integrację danych) i ich prezentację w jednym systemie – łączny koszt w latach 2027 – 2029 to 360 tys. zł (koszt działań oszacowano na 120 tys. rocznie); ○ projektowanie nowych usług i narzędzi wspierających popularyzację instrumentów przewidzianych w obowiązującej ustawie - Prawo zamówień publicznych, a także wprowadzenie zachęt dla zamawiających do współpracy z sektorem start-upów i firm technologicznych, czy też rozwój programów pilotażowych (tzw. pre-commercial procurement), w których administracja publiczna testuje nowe rozwiązania w konkretnych branżach w ograniczonej skali – łączny koszt w latach 2027 – 2029 to 1,5 mln zł (koszt działań oszacowano na 500 tys. rocznie); ○ utrzymanie i rozwój narzędzi opartych o AI zapewniających wsparcie zamawiających w przygotowaniu dokumentów zamówienia, uwzględniających stosowanie kryteriów zrównoważonych i innowacyjnych, klauzul społecznych oraz innych elementów opisu przedmiotu zamówienia, ze szczególnym uwzględnieniem zaleceń i wytycznych wynikających z Polityki zakupowej państwa – łączny koszt w latach 2027 – 2029 to 1,2 mln zł (w 2027 roku 300 tys., w 2028 roku 400 tys., w 2029 roku 500 tys.). Wydatki związane z cyfryzacją obszaru zamówień publicznych: 1) zostały oszacowane na podstawie aktualnie zaciągniętych zobowiązań wynikających z umowy na budowę, utrzymanie i rozwój Platformy Polityki Zakupowej Państwa, przyjmując jako podstawę kalkulacji wysokość środków przewidzianych na prace rozwojowe, wskazane w umowie koszty wykonania i utrzymania modułów w ramach przewidywanej opcji, koszty asysty technicznej i dopuszczalną, zgodnie z art. 455 ust. 2 uPzp zmianę umowy, która może zostać wykorzystana na integrację obecnie eksploatowanych przez UZP systemów z Platformą Polityki Zakupowej Państwa (poprzez API), do oszacowania kosztów utrzymania posłużono się wynikającym z umowy kosztem utrzymania wdrożonych modułów; 2) związane z aktualizacją oprogramowania i utrzymaniem systemów informatycznych skalkulowano na podstawie obecnych umów utrzymaniowych dla systemów informatycznych funkcjonujących w UZP. Określając przewidywane koszty realizacji zadań wynikających z przyjętych założeń dla Polityki Zakupowej Państwa, UZP dokonał wyceny zarówno kosztowej, jak i czasowej na podstawie kosztów i czasu trwania historycznych zleceń, dobierając podobne zakresy zadań do estymacji; 3) zgodnie z umową przywołaną w pkt I całkowity koszt budowy i utrzymania Platformy Polityki Zakupowej Państwa wraz z opcją to około 5 mln zł, w tym roczny koszt utrzymania wskazany
--	--

w tej umowie to 333.576 zł, asysta techniczna, która może zostać zlecona sukcesywnie w zgodnie z potrzebami zamawiającego, realizowana w ramach opcji to 6.000 osobogodzin, których wartość została wyceniona na kwotę 664.200,00 zł oraz koszt wykonania dodatkowych modułów możliwych do zlecenia w ramach opcji to 1 353 000 zł. Kwoty te posłużyły zarówno do oszacowania kosztów utrzymania i rozwoju Platformy pzp.gov.pl w okresie pierwszego roku funkcjonowania Polityki, jak również do określenia planowanych kosztów utrzymania i rozwoju Platformy w kolejnych latach, po wygaśnięciu aktualnych zobowiązań.

II. 5,6 mln zł na **DZIAŁANIA EDUKACYJNO-SZKOLENIOWE** (po 1,4 mln zł rocznie w latach 2026-2029). Wartość wydatku została ustalona w oparciu o dotychczasowe doświadczenia związane z kosztem organizacji wydarzeń edukacyjnych. Przyjęto dane wynikające z analizy wcześniejszych przedsięwzięć, uwzględniając zarówno koszty stałe, jak i zmienne związane z przygotowaniem i realizacją działań szkoleniowych. Dodatkowo wzięto pod uwagę potrzeby i oczekiwania zgłaszane do Urzędu Zamówień Publicznych przez uczestników rynku zamówień publicznych, które jednoznacznie wskazują na celowość poszerzenia i zróżnicowania oferty edukacyjnej. Uwzględniono stosowanie nowych form edukacyjnych sprzyjających dostępności oferty, ułatwieniu udziału osobom z różnych regionów oraz efektywniejszemu przekazywaniu wiedzy. Jednocześnie zidentyfikowano ryzyko wzrostu kosztów organizacyjnych związane m.in. z podwyżką cen usług związanych z wynajmem przestrzeni, obsługą logistyczną czy kosztami kadry dydaktycznej. Podczas szacowania rocznej kwoty planowanych działań edukacyjnych, obejmujących zarówno aktywności szkoleniowe i konferencyjne, jak również przygotowanie materiałów merytorycznych, uwzględniono średnie wartości wydatków, tj.: organizacja wydarzeń stacjonarnych w różnych miastach Polski (wynajęcie sali wraz z obsługą techniczną, catering, transport i noclegi - organizatorzy/trenerzy, itd.) jedna konferencja dla 200 uczestników – średnio 50 000 zł (x 6, łącznie 300 000 zł), jedno seminarium/debata dla 150 uczestników – średnio 42 000 zł (x6, łącznie 252 000 zł), jedno szkolenie/warsztat dla 100 osób – średnio 20 000 zł (x 9, łącznie 180 000 zł), jedno szkolenie online dla 100 uczestników – średnio 6 000 zł (x 22 , łącznie 132 000 zł). W ramach wskazanego budżetu oszacowano honoraria dla prelegentów i ekspertów zaangażowanych w realizację poszczególnych wydarzeń (przygotowanie merytoryczne i prowadzenie wystąpień) - łącznie 388 000 zł (194 prelekcje x 2 000 zł brutto z pochodnymi). Pozostała kwota, tj. 148 000 zł. zostanie przeznaczona na opracowanie i przygotowanie materiałów edukacyjnych, w tym publikacji oraz skład i druk publikacji.

III. 12,8 mln zł (w 2026 r – 2,2 mln zł, w 2027 – 3,6 mln zł, w 2028 r – 3,5 mln zł, 2029 r – 3,5 mln zł) na **WYDATKI BĘDĄCE SKUTKIEM PRZYJĘCIA I REALIZACJI ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH Z POLITYKI ZAKUPOWEJ PAŃSTWA**, związane z obsługą merytoryczną i organizacyjno-administracyjną, takie jak wynagrodzenia osobowe i pochodne, w tym dodatki zadaniowe, dla pracowników realizujących merytoryczne działania określone Polityką zakupową państwa lub służące realizacji i ewaluacji celów Polityki, oraz pracowników wspierających ten proces w aspekcie organizacyjnym.

Wydatki w obszarze merytorycznym, jak i organizacyjno-administracyjnym (obsługowym), wiążą się z zaangażowaniem pracowników Urzędu Zamówień Publicznych w działania realizujące Politykę zakupową państwa na lata 2026-2029, w tym w organizację i prowadzenie różnego rodzaju działań edukacyjno-szkoleniowych, przygotowywanie wkładów do publikacji i dokumentów wzorcowych, prowadzenie i zasilanie bazy wiedzy Platformy Internetowej Polityki Zakupowej Państwa (pzp.gov.pl), przygotowywanie planów jej rozwoju i opiekę administracyjną, monitorowanie realizacji celów Polityki zakupowej państwa poprzez kontrolę udzielania zamówień publicznych, rozliczanie finansowe działań, obsługę kadrową, prowadzenie niezbędnych zakupów związanych z inicjatywami na rzecz polityki zakupowej państwa.

Działania te w szczególności dotyczą:

- zapewnienia jednolitego stosowania przepisów o zamówieniach publicznych, przy uwzględnieniu orzecznictwa sądów oraz trybunałów, w szczególności poprzez upowszechnianie w różnych formach, w tym elektronicznej za pośrednictwem m.in. Platformy Internetowej Polityki Zakupowej Państwa (pzp.gov.pl), orzeczeń Krajowej Izby Odwoławczej,

	sądów powszechnych, Sądu Najwyższego, Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Trybunału Konstytucyjnego, wyników kontroli Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych, – przygotowywania i upowszechniania przykładowych wzorów umów w sprawach zamówień publicznych, regulaminów oraz innych dokumentów stosowanych przy udzielaniu zamówień, – organizowania i prowadzenia działalności edukacyjno-informacyjnej, szkoleniowej, warsztatowej, wydawniczej, przygotowywania materiałów szkoleniowych i prowadzenia szkoleń, – działań wydawniczych i udostępniania informacji z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych; – upowszechniania wiedzy o zamówieniach w szczególności w zakresie informacji analitycznych – zbieranie danych, analizowanie, wyciąganie wniosków, – przygotowywania wkładów do publikacji związanych z zielonymi, środowiskowymi i społecznymi aspektami w zamówieniach publicznych oraz działania edukacyjne w tym zakresie, – prowadzenia działań związanych z szeroko rozumianą informatyzacją systemu zamówień publicznych; przygotowywanie i prowadzenie szkoleń; wdrażanie narzędzi elektronicznych przyczyniające się do zapewnienia kompletności i spójności informacji o funkcjonowaniu rynku zamówień publicznych w Polsce, – prowadzenia działań związanych kontrolą, w tym kontrolą systemową, prawidłowości prowadzonych postępowań i upowszechniania jej wyników, tak aby zwracać uwagę i eliminować popełniane błędy przez zamawiających w prowadzeniu procedur związanych z udzielanymi zamówieniami publicznymi oraz ujednolicić zasady rządzące systemem zamówień publicznych. Jednocześnie – w związku z planowanym rozszerzeniem operacyjnej obsługi postępowań odwoławczych i wdrażaniem narzędzi teleinformatycznych (w tym dwukierunkowej komunikacji elektronicznej i usług formularzowych w Platformie Internetowej Polityki Zakupowej Państwa) – konieczne będzie zapewnienie adekwatnych zasobów i narzędzi operacyjnych oraz dostosowanie procesów, przy operacyjnym udziale właściwej komórki organizacyjnej Urzędu Zamówień Publicznych. Realizacja powyższego nastąpi poprzez optymalne wykorzystanie dostępnych zasobów oraz – w razie potrzeby – współpracę z podmiotami zewnętrznymi, z zachowaniem zasad efektywności i ciągłości obsługi. Celem powyższych działań jest kształtowanie dobrej praktyki, rozwijanie wiedzy oraz wzmacnianie profesjonalizmu w obszarze zamówień publicznych. Aktywność ta służy upowszechnianiu wiedzy o zamówieniach publicznych, pobudzaniu efektywności i przejrzystości udzielanych zamówień oraz promowaniu nowoczesnych rozwiązań. Zadania te wpisują się też w szeroko rozwijany projekt dotyczący profesjonalizacji zamówień publicznych. Ze względu na konieczność kształtowania dobrych praktyk, kompletność i spójność informacji o funkcjonowaniu rynku zamówień publicznych oraz konieczność ujednolicania wykładni i zasad rządzących systemem zamówień publicznych zasadnym jest, aby w działaniach edukacyjno-szkoleniowych, w istotnym stopniu, uczestniczyli posiadający niezbędną wiedzę w tym zakresie pracownicy Urzędu Zamówień Publicznych. Tak, aby umożliwić prawidłowe wykonywanie tych zadań w zakresie nowej polityki zakupowej państwa, a także zadań związanych z funkcjonowaniem platformy pzp.gov.pl, niezbędnym jest zabezpieczenie odpowiednich środków na ten cel w budżecie Urzędu. Przewiduje się, że w: – 2026 na kwotę 2,2 mln zł złożą się koszty wynagrodzeń osobowych i pochodnych oraz koszty niezbędne do wyposażenia stanowisk pracy w wysokości 50 tys. zł; – 2027 r. na kwotę 3,6 mln zł złożą się koszty wynagrodzeń osobowych i pochodnych oraz koszty niezbędne do wyposażenia stanowisk pracy w wysokości 50 tys. zł.
--	---

W kolejnych latach 2028 i 2029 na kwotę po 3,5 mln zł w każdym roku złożą się tylko koszty wynagrodzeń osobowych i pochodnych. W tych latach nie przewiduje się kosztów związanych z wyposażeniem stanowisk pracy.

Szczegółowe uzasadnienie kosztów wynagrodzeń osobowych:

Zadania nałożone przez Politykę zakupową państwa na lata 2026–2029 na Urząd Zamówień Publicznych, realizowane będą w przeważającej większości w ramach dotychczasowego zasobu kadrowego, choć uzasadnione może być również wsparcie osobowe Urzędu poprzez nowe etaty.

Zakładane działania w ramach nowej Polityki zakupowej państwa znacząco zwiększą zakres i liczbę dotychczasowych zadań, w tym także, w dużej części, stanowić będą nowy obszar aktywności, co przełoży się na istotny wzrost obciążenia pracowników.

1. W ramach realizacji polityki zakupowej Urząd będzie odpowiedzialny między innymi za **organizację cykli wydarzeń edukacyjnych i informacyjnych**, takich jak szkolenia, konferencje, warsztaty, seminaria, debaty itd., jak również nadzorowanie przygotowania materiałów merytorycznych i zasilanie nimi platformy edukacyjnej. Inicjatywy te skierowane do wszystkich zainteresowanych zamawiających i wykonawców będą realizowane w formie stacjonarnej na terenie całego kraju oraz online.

Pracownicy będą zatem zobligowani do częstych wyjazdów do miejsc realizacji wydarzeń. Będą też zaangażowani w koordynowanie przygotowania i opracowywanie materiałów oraz informacji na potrzeby wydarzeń edukacyjnych, m.in. ogłoszeń, list uczestników, formularzy zgłoszeniowych, prezentacji, programów wydarzeń, ankiet ewaluacyjnych, raportów. Dodatkowo działania obejmują:

- pozyskanie prelegentów i uzgodnienia z nimi,
- przygotowanie, przeprowadzenie procesu zatwierdzania i podpisywania umów z prelegentami oraz przygotowanie dokumentacji związanych z rozliczeniem tych umów (w samym 2025 r. – do końca października było ok. 100 umów),
- przygotowanie, przeprowadzenie procesu zatwierdzania i podpisywania umów z podmiotami świadczącymi usługi cateringowe, udostępnienia sali, druku publikacji, przygotowania animacji/grafik,
- prowadzenie postępowań o zamówienie publiczne na potrzeby powyższych przedsięwzięć (m.in. zapewnienie sal szkoleniowo-konferencyjnych, cateringu, tłumaczeń w razie potrzeby, materiałów dla uczestników, banerów, wykonawcy usługi druku, wykonawcy usługi przygotowania animacji i grafik itd.),
- koordynacja działań komunikacyjnych i informacyjnych dot. edukacji uczestników systemu zamówień publicznych,
- przygotowanie i prowadzenie procesu zbierania informacji dot. oczekiwań i potrzeb uczestników systemu zamówień publicznych, w tym w zakresie luk kompetencyjnych w obszarze zamówień publicznych w związku z realizacją przez właściwe podmioty obowiązku wynikającego z PZP, tj. przygotowanie ankiet, udostępnienie ankiet wraz z pismem przewodnim, zebranie i analiza wyników, przygotowanie zestawienia dotyczącego wyników,
- współpraca i utrzymywanie kontaktu z instytucjami partnerskimi i organizacjami branżowym, w tym m.in. jednostkami administracji centralnej i regionalnej, przedstawicielami środowiska naukowego, podmiotami zrzeszającymi przedsiębiorców, zewnętrznymi organizatorami wydarzeń edukacyjnych,
- nadzorowanie przygotowania publikacji i materiałów merytorycznych z zakresu zakupów publicznych, w tym redakcja, współpraca z autorami i wykonawcą usługi druku,
- monitorowanie wdrażania Polityki zakupowej, w tym w zakresie środków przeznaczonych na działalność edukacyjną, wydawniczą i informacyjną oraz przygotowywanie raportów w tym zakresie na potrzeby jednostki nadzorującej.

Szacuje się, że pracownicy przez większość miesięcy w roku będą organizowali jedno lub dwa wydarzenia edukacyjne tygodniowo w różnych formach, co daje łącznie od około pięćdziesięciu do blisko osiemdziesięciu wydarzeń rocznie. Przygotowanie każdego z nich wiąże się z realizacją szeregu czynności organizacyjnych, tj. m.in. opracowanie programu

merytorycznego, pozyskanie prelegentów, zapewnienie sali i wyżywienia, dostosowanie prezentacji do konkretnych szablonów, przeprowadzenie naboru uczestników poprzez wysyłkę zaproszeń do odpowiednio sprofilowanego grona uczestników lub analogiczną rekrutację za pośrednictwem formularza zgłoszeniowego, przygotowanie list uczestników wraz z zebraniem stosownych oświadczeń (np. RODO), obsługę organizacyjną w dniu wydarzenia, obsługę logistyczną i komunikacyjną, prowadzenie wydarzenia, czynności związane z rozliczeniem prelegentów i usługodawców, przygotowanie materiałów informacyjnych.

Łącznie organizacja jednego wydarzenia edukacyjnego pochłania średnio od osiemdziesięciu do stu dwudziestu roboczogodzin, co w skali roku daje od ponad trzech tysięcy do blisko dziewięciu i pół tysiąca roboczogodzin tylko na działania edukacyjne. Równolegle prowadzone będą aktualizacje materiałów informacyjnych, przygotowywanie analiz dotyczących potrzeb i oczekiwań edukacyjnych uczestników systemu zamówień publicznych, koordynacja przygotowania, redakcja i nadzorowanie druku publikacji, analiza wniosków i przygotowanie odpowiedzi dotyczących patronatów przyznawanych przez Prezesa UZP bądź przystąpienia do porozumienia dot. studiów podyplomowych z zakresu zamówień publicznych, **przygotowanie dokumentacji i prowadzenie postępowań o zamówienie publiczne na potrzeby tych działań, co wymaga setek godzin pracy specjalistów rocznie.**

Obecnie w organizację wskazanych zadań edukacyjno-informacyjnych zaangażowanych jest 9 pracowników (w tym dyrektor departamentu). Zdecydowanie zwiększony zakres i liczba zadań oraz planowane nowe zadania, wykonywane przez pracowników uzasadniają zmiany. Niezbędne jest, poza uwzględnieniem zwiększonego nakładu pracy w zmianie mnożnika wynagrodzenia pracowników (w części pracowników wynagrodzenie jest na poziomie płacy minimalnej) lub przyznanie dodatku zadaniowego dla pracowników, a także zatrudnienie dodatkowo co najmniej 1 osoby. Oprócz obowiązków wynikających z Polityki zakupowej państwa pracownicy wykonują także wskazane powyżej zadania z innego tytułu oraz bieżące obowiązki nałożone na komórkę. Urząd zajmuje się również realizacją projektu „Wsparcie beneficjentów polityki spójności w obszarze zamówień publicznych” (w ramach Pomocy Technicznej dla Funduszy Europejskich, realizacja w latach 2024 – 2027), która także wiąże się z ogromnym zaangażowaniem dużej grupy pracowników wszystkich komórek organizacyjnych UZP.

2. Realizacja zadań wynikających z Polityki zakupowej będzie powodowała **zwiększenie liczby wydawanych opinii** i w związku z tym - zwiększenie obciążenia pracowników zaangażowanych w wykonywanie tego zadania.

W ramach tej grupy zadań wydawane są dwie kategorie opinii: opinie ogólne, przeznaczone do publikacji na stronie internetowej oraz opinie na indywidualny wniosek.

I. Opinie prawne/informacje prawne do publikacji na stronie internetowej:

Opinie prawne przeznaczone do publikacji na stronie internetowej są bardzo dobrym środkiem realizacji celów Polityki zakupowej, z uwagi na ich kompleksowy, uniwersalny charakter, jak również możliwość doboru zagadnień do systemowego wyjaśnienia przepisów oraz możliwość dotarcia do szerokiego grona odbiorców. Materiały z tej kategorii wspierają cel profesjonalizacji uczestników rynku zamówień publicznych.

Opinie będą publikowane na stronie internetowej Urzędu Zamówień Publicznych. Mogą być również wykorzystane do zasilenia bazy wiedzy strony internetowej Platforma Zamówień Publicznych.

Z uwagi na wagę zadania i szeroki krąg docelowych odbiorców materiału, przygotowanie opinii prawnej do publikacji na stronie internetowej jest zadaniem, które wymaga bardzo dużego nakładu pracy i zaangażowania pracowników o największym doświadczeniu i kompetencjach. Proces wymaga zaangażowania zespołu pracowników i koordynacji wykonywanych w ramach tego zespołu zadań.

W ramach wykonywanych czynności należy wymienić: wybór tematu opinii (w omawianym przypadku: zagadnienie wspierające realizację celów Polityki zakupowej), przygotowanie koncepcji opinii, przygotowanie opinii i nadzór merytoryczny nad procesem powstawania opinii, a następnie weryfikacja powstałego materiału przez kilku pracowników, m.in. pod kątem spójności z dotychczasowymi stanowiskami wydawanymi przez Urząd.

W związku z realizacją celów Polityki zakupowej, planowane jest przygotowanie opinii prawnych/informacji prawnych dotyczących następujących zagadnień:

- problematyka udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia wykonawców z tzw. państw trzecich i ustawowe narzędzia wspierania wykonawców z rynku UE i Polski;
- problematyka dostaw i robót pochodzących z państw trzecich;
- problematyka pozacenowych kryteriów oceny ofert w obszarze wyjaśniania przepisów i promowania pozacenowych kryteriów ocen; budowanie kompetencji zamawiających mających na celu adekwatne i zgodne z prawem wprowadzanie kryteriów środowiskowych, społecznych i innowacyjnych;
- problematyka umów w sprawie zamówienia publicznego, ze szczególnym naciskiem na budowanie umów równoważących pozycję stron, budujących partnerstwo stron oparte na zaufaniu i kooperacji między zamawiającym a wykonawcą;
- problematyka umów w sprawie zamówienia publicznego w obszarze promowania rozwiązań dot. współdziałania stron i budowanie świadomości zamawiających w zakresie negatywnych konsekwencji nadmiernego przerzucania ryzyka kontraktowego na wykonawcę;
- problematyka szacowania wartości zamówienia i promowanie rozwiązań ustawowych wspierających podział zamówienia na części, w celu zwiększania pozycji rynkowej podmiotów z sektora MŚP.

II. Opinie wydawane na indywidualny wniosek:

UZP wydaje również opinie prawne na indywidualny wniosek, który może złożyć każdy zainteresowany podmiot.

W związku z wdrażaniem celów Polityki zakupowej państwa, której intencją jest m.in. szeroka aktywizacja podmiotów z obszaru MŚP w obszarze zamówień publicznych, z pewnością zwiększy się liczba kierowanych do UZP wniosków o opinie indywidualne. Spowoduje to większe obciążenie pracowników, którzy zajmują się przygotowywaniem opinii prawnych, a także osób merytorycznie nadzorujących ten obszar aktywności.

Aktualnie w Wydziale Opinii Prawnych zatrudnionych jest 5 osób. Bezpośrednim przełożonym tych pracowników jest Naczelnik Wydziału, który dokonuje weryfikacji przedłożonych projektów. Ostateczną treść opinii zatwierdza Dyrektor Departamentu, po uprzedniej weryfikacji projektu przez Zastępcę Dyrektora Departamentu.

Należy także wskazać, że pracownicy Wydziału obsługują również Infolinię Prawną, gdzie również prognozowany jest wzrost zapytań w związku z realizacją działań z obszaru Polityki zakupowej państwa.

Niezbędnym jest uwzględnienie zwiększonego nakładu pracy w zmianie mnożnika lub w dodatku zadaniowym pracowników przygotowujących opinie prawne.

3. Analiza orzecznictwa

Planowane w ramach Polityki zakupowej państwa działania wymagają też wymagały będą zwiększonej aktywności pracowników zajmujących się analizą orzecznictwa Krajowej Izby Odwoławczej i Sądu Zamówień Publicznych.

Wyniki analizy są bardzo przydatne przy planowaniu działań UZP wspierających m.in. przedsiębiorców z obszaru MŚP, jak również przedsięwzięć mających na celu wpieranie profesjonalizacji rynku zamówień publicznych.

Z uwagi na realizację celów Polityki zakupowej konieczne będzie rozszerzenie analizy o kolejne aspekty, pod kątem diagnozowania aktualnych problemów z praktycznym

stosowaniem ustawy Pzp i identyfikacji najlepszych, ale także niepożądanych praktyk rynkowych.

Powyższe wymaga zmiany mnożnika lub przyznania dodatków zadaniowych pracownikom analizującym orzecznictwo.

4. Wzorcowe dokumenty, inne materiały dot. praktyki udzielania zamówień wspierające uczestników rynku zamówień publicznych

Bardzo istotnym obszarem aktywności UZP, który będzie wspierał realizację przyjętych celów Polityki zakupowej jest przygotowywanie tzw. wzorcowych dokumentów i innych materiałów wspierających uczestników rynku zamówień publicznych i materiałów możliwych do wykorzystania w praktyce udzielania zamówień. Ta grupa materiałów systemowo bardzo dobrze uzupełnia informacje przekazywane w formie opinii i stanowisk prawnych.

Planowane jest przygotowanie materiałów z obszarów ujętych w Polityce zakupowej i dotyczących następujących zagadnień:

- problematyka udziału w postępowaniach o udzielenie zamówienia wykonawców z tzw. państw trzecich i ustawowe narzędzia wspierania wykonawców z rynku UE i Polski;
- problematyka dostaw i robót pochodzących z państw trzecich;
- problematyka pozacenowych kryteriów oceny ofert w obszarze wyjaśniania przepisów i promowania pozacenowych kryteriów ocen; budowanie kompetencji zamawiających mających na celu adekwatne i zgodne z prawem wprowadzanie kryteriów środowiskowych, społecznych i innowacyjnych;
- problematyka umów w sprawie zamówienia publicznego, ze szczególnym naciskiem na budowanie umów równoważących pozycję stron, budujących partnerstwo stron oparte na zaufaniu i kooperacji między zamawiającym a wykonawcą
- problematyka umów w sprawie zamówienia publicznego w obszarze promowania rozwiązań dot. współdziałania stron i budowanie świadomości zamawiających w zakresie negatywnych konsekwencji nadmiernego przerzucania ryzyka kontraktowego na wykonawcę
- problematyka szacowania wartości zamówienia i promowanie rozwiązań ustawowych wspierających podział zamówienia na części, w celu zwiększania pozycji rynkowej podmiotów z sektora MŚP.

Z uwagi na wagę zadania i szeroki krąg docelowych odbiorców materiału, przygotowanie tego typu materiałów jest zadaniem, które wymaga bardzo dużego nakładu pracy i zaangażowania pracowników o największym doświadczeniu i kompetencjach. Proces wymaga zaangażowania zespołu pracowników i koordynacji wykonywanych w ramach tego zespołu zadań.

Materiały są udostępniane na stronie internetowej UZP. Mogą zasilić bazę wiedzy Portalu Zamówienia Publiczne pl.

W ramach wykonywanych czynności należy wymienić: wybór tematu dokumentu (w omawianym przypadku: zagadnienie wspierające realizację celów Polityki zakupowej), przygotowanie koncepcji dokumentu i jego treści, nadzór merytoryczny nad procesem powstawania materiału, a następnie weryfikacja powstałego dokumentu przez kilku pracowników, m.in. pod kątem spójności z dotychczasowymi stanowiskami wydawanymi przez Urząd.

Omawiane materiały bardzo często powstają w formule współpracy w ramach grup roboczych, w skład których – obok pracowników UZP- wchodzi przedstawiciele poszczególnych branż. Współpraca w tej formule wiąże się z bardzo dużym zaangażowaniem pracowników UZP, koniecznością uczestnictwa w licznych spotkaniach oraz zadaniem weryfikacji przedkładanych przez członków grupy propozycji i materiałów.

Powyższe zadania powinny zostać sfinansowane w ramach zmiany wysokości mnożnika lub w ramach przyznania dodatków zadaniowych.

5. Przygotowywanie materiałów na stronę internetową Platforma Zakupowa gov.pl

Uruchomienie i prowadzenie Platformy będzie wymagało zasilenia narzędzia treściami merytorycznymi, które będą wspierały realizację założeń i celów Polityki zakupowej państwa.

Konieczność przygotowania nowych materiałów, i selekcji już przygotowanych materiałów będzie wiązała się ze zwiększonym zakresem działań pracowników, które to działania powinny znaleźć odzwierciedlenie w zmianie wysokości mnożnika lub w przyznaniu dodatków zadaniowych.

6. Szkolenia

Odrębną kategorią zadań, które będą wykonywane w ramach realizacji Polityki zakupowej będą szkolenia.

Z uwagi na specyfikę tego zadania szkolącym pracownikom, dla pracowników, którzy nie mają w opisie stanowiska i zakresie obowiązków prowadzenia szkoleń, co do zasady przewiduje się przyznanie dodatków zadaniowych osobom szkolącym (przeprowadzenie szkolenia, przygotowanie materiałów do szkoleń, przygotowanie testów).

7. Legislacja

Wprowadzenie w życie głównych założeń Polityki Zakupowej Państwa, tj. budowanie konkurencyjności i potencjału polskiej gospodarki czy zapewnienie bezpieczeństwa państwa - będzie wymagało podjęcia dodatkowych działań legislacyjnych zmierzających do wprowadzenia w prawodawstwie polskim mechanizmów wspierających rozwój krajowej gospodarki i polskich przedsiębiorców oraz zapewniających bezpieczeństwo państwa w różnorodnych aspektach.

W związku z tym przewiduje się zwiększenie zadań Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych polegających na wsparciu innych organów administracji państwowej związanym z tworzeniem regulacji prawnych mających na celu wprowadzenie mechanizmów wspierających rozwój krajowej gospodarki i polskich przedsiębiorców oraz zapewniających bezpieczeństwo państwa.

W kontekście dodatkowych zadań zmierzających do realizacji głównych założeń Polityki Zakupowej Państwa zasadne jest zwiększenie wynagrodzeń pracowników zajmujących się legislacją w Departamencie Prawnym Urzędu Zamówień Publicznych.

Obecnie w Urzędzie Zamówień Publicznych zadania związane z opracowywaniem i opiniowaniem aktów prawnych wykonują jedynie 3 osoby, przy czym wśród tych osób jedna osoba zatrudniona jest na stanowisku Zastępcy Dyrektora Departamentu Prawnego, druga osoba zatrudniona jest na stanowisku naczelnika Wydziału Legislacji, a trzecia osoba na stanowisku radcy prezesa. Pozostaje również jedno nieobsadzone stanowisko specjalisty ds. legislacji, na które obecnie prowadzony jest ponowny nabór wskutek braku chętnych kandydatów spełniających minimalne wymagania na stanowisko specjalisty ds. legislacji, przewidziane prawem.

Mnogość terminowych zadań związanych z legislacją oraz braki kadrowe sprawiają, że aktualnie osoby teoretycznie zatrudnione na stanowisku zastępcy dyrektora departamentu oraz naczelnika wydziału, w codziennej praktyce, oprócz wykonywania zadań wynikających ze specyfiki pracy na tych stanowiskach, dodatkowo wykonują zadania, które teoretycznie powinny być realizowane przez pracowników zatrudnionych na samodzielnych stanowiskach w służbie cywilnej.

W związku z brakiem możliwości przyznania dodatkowych środków finansowych na utworzenie kolejnych stanowisk pracy wykonujących zadania z zakresu legislacji niezbędne jest doposażenie finansowe etatów już istniejących poprzez zwiększenie wynagrodzeń ww. pracowników.

8. Druga edycja Polityki Zakupowej Państwa (2026-2029) obejmuje **realizację działań z zakresu zamówień strategicznych**. Zamówienia strategiczne wskazane w obecnej edycji PZP to między innymi: **zielone zamówienia publiczne, zamówienia prospołeczne, zamówienia na innowacje, zamówienia uwzględniające „local content” czy zamówienia**

uwzględniające strategiczną autonomię państw członkowskich UE i bezpieczeństwo ich gospodarek.

W ciągu ostatnich dwóch lat mamy do czynienia z **bezprecedensowym** rozwojem legislacji europejskiej obejmującej osiąganie wskazanych powyżej celów strategicznych za pośrednictwem zamówień publicznych. Realizacja za pośrednictwem zamówień europejskich i krajowych celów strategicznych bezpośrednio zaskutkowała sektoryzacją europejskiej i krajowej legislacji. Prawo europejskie przyjęte w ostatnim czasie lub będące na różnych etapach procesu legislacyjnego obejmują ok. 60 aktów legislacyjnych, a kolejne są w fazie planowania i projektowania (szczegółowy wykaz wskazanych aktów w załączeniu). Taka sytuacja w obszarze zamówieniowej legislacji europejskiej nie miała miejsca od początku jej funkcjonowania, a skala sektoryzacji europejskich przepisów zamówieniowych stanowi wyzwanie dla wszystkich państw członkowskich. Obecna sytuacja wymaga znaczącego zwiększenia zaangażowania państw członkowskich w prowadzone prace i wielokrotnego zwiększenia podstawowych zasobów pozwalających takie prace obsłużyć. Realizacja europejskich i krajowych celów strategicznych za pośrednictwem Polityki Zakupowej Państwa będzie bezpośrednio odzwierciedlać wskazane wyżej trendy i procesy oraz wymagać adekwatnego zwiększenia zasobów również w Departamencie Unii Europejskiej i Współpracy Międzynarodowej UZP, który bezpośrednio zaangażowany jest w pracę nad wskazaną legislacją na forach instytucji europejskich, bezpośrednie negocjacje aktów prawnych UE dotyczących wskazanej tematyki, krajowe wdrażanie wypracowanych rozwiązań, bieżącą obsługę tematyki zamówień strategicznych na potrzeby krajowych zamawiających i innych instytucji.

Należy podkreślić, że bezprecedensowy rozrost regulacji europejskich adresujących specyficzne cele strategiczne jest bezpośrednio związany z wyjątkowością bieżącej sytuacji międzynarodowej. Składają się na nią m.in. trwająca wojna Rosji z Ukrainą skutkująca wzrostem potrzeb państw członkowskich UE w zakresie obrony i bezpieczeństwa, międzynarodowa polityka USA jak również rywalizacja USA-Chiny i powiązane z tym procesy gospodarcze, nadal dojmujące skutki kryzysu covidowego i konieczność sprawnego adresowania podobnych pandemii i epidemii w przyszłości i inne. Powiązana z tymi zjawiskami niestabilność wymaga bieżącej reakcji na poziomie państw członkowskich z wykorzystaniem środków publicznych wydatkowanych w drodze zamówień publicznych, co bezpośrednio przekłada się na prace instytucji takich jak Urząd Zamówień Publicznych, zwiększając zakres bieżącej pracy i obciążeń.

Ze względu na niezbędność znaczącej wiedzy i doświadczenia realizacja nowych zadań będzie najbardziej efektywna i adekwatna do potrzeb, jeśli będzie realizowana przez dotychczasowych pracowników, co wiąże się z potrzebą zwiększenia wynagrodzenia dotychczasowym pracownikom (z których niemal wszyscy posiadają ponad 20 letnie doświadczenie w pełnieniu swoich obowiązków i adekwatną do tych obowiązków wiedzę), ewentualnie w przypadkach tego wymagających przyznania dodatków zadaniowych. Zwiększenie zakresu prac we wskazanych obszarach wymaga dofinansowania wynagrodzeń wszystkich osób obecnie realizujących zadania we wskazanych obszarach, a są nimi wszyscy pracownicy departamentu DUEiWM.

Ponadto konieczne jest zatrudnienia minimum 2 dodatkowych osób, które będą bezpośrednio zaangażowane w prace nad wdrażaniem przyjętych, negocjacje przyjmowanych i wypracowywanie nowych aktów prawnych UE dot. zamówień publicznych. Nowe zjawisko sektoryzacji legislacji zamówieniowej dla osiągania celów strategicznych, które bezpośrednio przełoży się na realizację PZP wymaga pilnego zaadresowania w związku z czym zwiększenie zatrudnienia powinno być zrealizowane niezwłocznie.

Czynności składające się na nowe zadania - udział w pracach legislacyjnych na forach instytucji europejskich: analiza materiałów i projektów nowej legislacji; przygotowywanie wkładów do instrukcji dla przedstawiciela PL na sesje negocjacyjne; bezpośredni udział w negocjacjach nowych europejskich aktów prawnych; udział w pracach grup roboczych Rady, Komisji i innych instytucji dotyczących nowej legislacji powiązanej z celami strategicznymi i sektorami; analiza opcji krajowej implementacji nowo przyjmowanych przepisów; opracowywanie materiałów szkoleniowo-edukacyjnych z zakresu nowej legislacji i prowadzenie szkoleń w tym zakresie skierowanych do zamawiających i innych podmiotów krajowego rynku zamówień publicznych).

	Częstotliwość czynności: – analiza materiałów i projektów nowej legislacji – praca ciągła/codziennie; – przygotowywanie wkładów do instrukcji dla przedstawiciela PL na sesje negocjacyjne – praca ciągła/codziennie; – bezpośredni udział w negocjacjach nowych europejskich aktów prawnych – różnorodna częstotliwość zależna od dynamiki prowadzonych negocjacji – od 1 raz na dwa miesiące po kilka razy w miesiącu, a nawet kilka razy w tygodniu na finale negocjacji poszczególnych aktów; – udział w pracach grup roboczych Rady, Komisji i innych instytucji dotyczących nowej legislacji powiązanej z celami strategicznymi i sektorami – średnio 1 raz w miesiącu; – analiza opcji krajowej implementacji nowo przyjmowanych przepisów – praca ciągła/codziennie; – opracowywanie materiałów szkoleniowo-edukacyjnych z zakresu nowej legislacji/celów strategicznych – średnio 1 raz na 3 miesiące; – prowadzenie szkoleń z zakresu nowej legislacji/celów strategicznych skierowanych do zamawiających i innych podmiotów krajowego rynku zamówień publicznych) – średnio – 1 raz na 3 miesiące. W przypadku nowych pracowników: – analiza materiałów i projektów nowej legislacji – średnio ok. 4 godzin dziennie; – przygotowywanie wkładów do instrukcji dla przedstawiciela PL na sesje negocjacyjne – średnio ok. 4 godzin dziennie; – bezpośredni udział w negocjacjach nowych europejskich aktów prawnych – średnio ok. 2 godziny dziennie; – udział w pracach grup roboczych Rady, Komisji i innych instytucji dotyczących nowej legislacji powiązanej z celami strategicznymi i sektorami – średnio ok. ½ godziny dziennie; – analiza opcji krajowej implementacji nowo przyjmowanych przepisów – średnio ok. 1 godziny dziennie; – opracowywanie materiałów szkoleniowo-edukacyjnych z zakresu nowej legislacji/celów strategicznych – średnio ok. ½ godziny dziennie; – prowadzenie szkoleń z zakresu nowej legislacji/celów strategicznych skierowanych do zamawiających i innych podmiotów krajowego rynku zamówień publicznych) – średnio ok. ½ godziny dziennie. W przypadku już zatrudnionych pracowników powyższe zadania i czynności zwiększą ich obciążenie. Całościowa pracochłonność projektu: 8 godzin dziennej pracy dwóch nowozatrudnionych pracowników; W przypadku już zatrudnionych pracowników wzrost obciążenia pracą o co najmniej 50%. Ze względu na niezbędność znaczącej wiedzy i doświadczenia realizacja nowych zadań będzie najbardziej efektywna i adekwatna do potrzeb, jeśli będzie realizowana przez dotychczasowych pracowników, co wiąże się z potrzebą zwiększenia wynagrodzenia dotychczasowym pracownikom (z których niemal wszyscy posiadają ponad 20 letnie doświadczenie w pełnieniu swoich obowiązków i adekwatną do tych obowiązków wiedzę). Zwiększenie zakresu prac we wskazanych obszarach wymaga dofinansowania wynagrodzeń wszystkich osób obecnie realizujących zadania we wskazanych obszarach. 9. W Politykę Zakupową Państwa wpisują się również działania związane z prowadzonymi kontrolami przez Prezesa Urzędu. Wyniki kontroli udzielania zamówień publicznych prowadzonej przez Prezesa Urzędu zostaną wykorzystane do wzmocnienia procesu monitoringu wdrażania postanowień Polityki zakupowej państwa przez zobowiązane do tego podmioty. Skuteczny system monitoringu, w ramach którego powinien być zapewniony dostęp do niezbędnych informacji dotyczących bieżących działań zakupowych podmiotów publicznych, stanowi warunek <i>sine qua non</i> efektywnej realizacji Polityki. Brak takiego systemu znacząco utrudni jej ewaluację.
--	--

Kontrola Prezesa Urzędu może być jednym z najistotniejszych źródeł wspomnianych informacji. Obejmuje ona bowiem swym zakresem wszystkie kategorie zamawiających oraz zamówień publicznych (tj. od najmniejszych zamówień do największych zamówień infrastrukturalnych realizowanych przez PKP PLK oraz GDDKiA). Dzięki temu jest doskonałym instrumentem zbierania ważnych informacji na temat funkcjonowania rynku zamówień publicznych. Pozyskanie w ramach prowadzonych kontroli informacji związanych z realizacją rekomendacji i zaleceń wynikających z Polityki pozwoli na zgromadzenie danych, które następnie będą mogły być wykorzystane na potrzeby oceny stopnia realizacji Polityki, a także identyfikacji pożądanych zmian w obszarze zamówień publicznych.

Dotychczas zadanie ustawowe Prezesa UZP, jakim jest kontrola udzielania zamówień publicznych, nie koncentrowało się na kwestiach związanych z Polityką zakupową państwa. Należy podkreślić, że zmiana podejścia spowoduje wzrost obciążenia właściwej komórki organizacyjnej Urzędu (wskazuje na to doświadczenie płynące z wejścia w życie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, kiedy to nowe regulacje wpłynęły na przebieg i zakres kontroli Prezesa Urzędu).

Powyższe będzie wynikało ze zwiększonego obciążenia kontrolerów w toku poszczególnych kontroli poprzez konieczność uwzględniania ww. kwestii, a także prognozowanej większej ilości kontroli. Należy także podkreślić, że Prezes Urzędu planuje rozpocząć w 2026 r. realizację, obok już istniejących kontroli doraźnych i uprzednich, także kontroli kompleksowych obejmujących wybrane obszary rynku zamówień publicznych, które także zostaną wykorzystane do zbierania informacji na potrzeby monitoringu Polityki. Stworzone zostaną również zdolności analityczne dedykowane bardziej efektywnemu planowaniu kontroli oraz formułowaniu wniosków płynących z wyników kontroli, także w zakresie Polityki.

Dodatkowe nakłady finansowe związane z ww. wzrostem obciążenia pracowników wymagają wzrostu wynagrodzeń i ewentualnie, ze względu na specyfikę zadań, przyznania dodatków zadaniowych, a także dodatkowych czterech etatów w 2026 r. oraz dodatkowych 4 etatów w 2027 r. (wzrost obciążenia dotychczasowych pracowników, rozpoczęcie kontroli systemowych, utworzenie zdolności analitycznych).

10. Urząd przejmując również realizację w ramach Polityki Zakupowej Państwa nowych narzędzi informatycznych oraz ich utrzymanie co wiąże się z koniecznością zapewnienia opieki nad tymi narzędziami i zapewnienie ich rozwoju. Obecnie Urząd ma kilkanaście systemów do utrzymania i rozwoju przy niezmiennym składzie osobowym pracowników wsparcia IT od kilkunastu lat (4 osoby).

W ramach tej kategorii poza potrzebami związanymi z zwiększoną ilością zadań realizowanych przez już zatrudnionych w UZP (zmiana mnożników lub dodatki zadaniowe) niezbędne mogą się okazać 2 nowe etaty.

11. Realizacja zadań z Polityki Zakupowej Państwa ma wpływ również na zwiększenie zadań związanych z rozliczaniem tych działań, czyli obsługi księgowo-płacowej, kadrowej, zamówieniowej czy prawnej. Zwiększa się ilość spraw wymagających wewnętrznej obsługi kadrowej oraz obsługi umów zawieranych przez Urząd, w tym umów zleceń i umów o dzieło, oraz związane z tym poprzedzające formalności takie jak przygotowanie niezbędnej dokumentacji, postępowań zamówieniowych, faktur do zapłacenia i do zaksięgowania. Realizacja tych działań spowoduje zwiększenie obciążenia pracowników poprzez zwiększenie ilości pracy w tym zakresie przy niezmiennym poziomie wartości mnożnika

Powyższe uzasadnia konieczność uwzględnienia zmiany wartości mnożnika lub przyznania dodatków zadaniowych.

Podsumowanie

Pomimo, że powyżej opisane zadania mieszczą się w statutowej działalności Prezesa UZP, to ich wykonywanie było gwarantowane środkami budżetowymi przewidzianymi jedynie w ocenie skutków regulacji dotychczasowej polityki zakupowej państwa. W złożonym do Sejmu projekcie budżetu państwa na 2026 r. brak jest środków na ten cel.

Tymczasem zadania w ramach polityki zakupowej państwa, odpowiadające ustawowym zadaniom Prezesa UZP, powinny być w dalszym ciągu realizowane (w nowym, o wiele szerszym, określonym kolejną polityką zakupową, zakresie), w ramach przyznaných środków budżetowych na rok 2026 i kolejne lata budżetowe.

Należy założyć, że zadania te powinny być realizowane nie tylko przez ekspertów zewnętrznych, ale w zdecydowanym stopniu, także przez posiadających niezbędną wiedzę merytoryczną, pracowników Urzędu Zamówień Publicznych. Wykorzystanie potencjału kadrowego UZP, pozwoli w optymalny sposób realizować politykę zakupową, sięgając do zasobów administracji dysponującej odpowiednim merytorycznym przygotowaniem do realizacji zadań z zakresu zamówień publicznych.

W Polityce zakupowej państwa na lata 2026-2029 planuje się nie tylko kontynuację dotychczasowych zadań, ale i znaczne zwiększenie obszarów objętych polityką oraz większą intensywność działań.

Zakres i liczba zadań wykonywanych przez pracowników wpływa na znaczący wzrost pracy w stosunku do dotychczasowego zaangażowania, co przy obecnym stanie kadrowym oznacza przeciążenie pracowników, ryzyko opóźnień w realizacji zadań, ograniczenie działań oraz niebezpieczeństwo obniżenia jakości wykonywanej pracy. Dlatego niezbędne jest zwiększenie wynagrodzenia dla ok. 60% pracowników UZP, o poziom 0,7 wartości mnożnika na osobę.

Podwyższenie wynagrodzeń jest konieczne z kilku kolejnych powodów. Wielu pracowników otrzymuje wynagrodzenie na poziomie płacy minimalnej, mimo wysokich kwalifikacji i ogromnego doświadczenia i wiedzy związanej z wykonywanymi obowiązkami. Utrzymanie kadry z wieloletnim stażem, doświadczeniem i świadczącej pracę na najwyższym poziomie jakości, rzetelnie i terminowo wymaga zapewnienia adekwatnego poziomu motywacji finansowej.

To właśnie pracownicy Urzędu są najlepiej przygotowani do realizacji zadań wynikających z Polityki Zakupowej. Ze względu na niezbędność znaczącej wiedzy i doświadczenia realizacja nowych zadań będzie najbardziej efektywna i adekwatna do potrzeb, jeśli będzie realizowana przez dotychczasowych pracowników. Utrata tych specjalistów oznaczałaby utratę kluczowych kompetencji, których odtworzenie zajęłoby lata. Koszt dodatkowego wynagrodzenia pracownika zaangażowanego w realizację tych zadań będzie kilkukrotnie niższy niż koszt zlecenia analogicznych działań podmiotom zewnętrznym. Dodatkowe gratyfikacje stanowią jedyny skuteczny instrument motywacyjny przy obecnych ograniczeniach budżetowych.

Realizacja Polityki zakupowej państwa w obszarze działań edukacyjno – informacyjnych, ale i informatyzacyjnych wymaga udziału osób posiadających najwyższe kompetencje, które dysponują wiedzą praktyczną i wieloletnim doświadczeniem. Powierzenie wszystkich tych zadań podmiotom zewnętrznym byłoby nie tylko droższe, ale również ryzykowne z punktu widzenia jakości, rzetelności i poprawności planowanych działań.

Brak zmiany w zakresie powyższego spowoduje nie tylko ryzyko niewykonania zadań wynikających z Polityki zakupowej państwa, ale również odejście doświadczonych pracowników, co już się dzieje.

Jak wskazano powyżej, przy zaangażowaniu **ok. 60 % pracowników** w zadania polityki zakupowej państwa UZP przyjmuje za zasadne **zmianę wysokości mnożników** dla tej grupy pracowników **o poziom 0,7 wartości mnożnika**. Da to docelowo kwotę 3,5 mln rocznie.

W ramach powyższej kwoty, przy odpowiednio mniejszym wykorzystaniu środków na zmianę mnożników, możliwe byłoby również, tak aby optymalnie wykorzystywać zasoby kadrowe UZP, wprowadzenie odpowiednich **dodatków zadaniowych** dla części pracowników wykonujących zadania z polityki w sposób niewymagający ciągłości takich działań i niewynikających z opisu stanowiska pracy.

W ramach powyższej kwoty (również przy odpowiednio mniejszym wykorzystaniu środków na zmianę mnożników) zarówno ze względu na zwiększoną ilość zadań w ramach nowej polityki zakupowej państwa, jak i ze względu na potrzebę pozyskania nowych kompetencji merytorycznych dla Urzędu, możliwe byłoby przeznaczenie części środków na sfinansowanie niezbędnych nowych etatów.

Należy przyjąć, że w roku 2026, jako roku rozpoczynającym realizację nowej Polityki Zakupowej Państwa, gdzie intensywność działań wynikających z wdrażania polityki w pierwszym roku będzie wzrastać do osiągnięcia zaplanowanego poziomu, środki na zaangażowanie pracowników UZP w zadania z polityki zakupowej wyniosą 2,2 mln zł.

Działania edukacyjno-szkoleniowe – dodatkowe informacje

Ważną kategorię dodatkowych kosztów w części 20 budżetu państwa oraz w części 49 budżetu państwa stanowią koszty związane z organizacją zróżnicowanych form wydarzeń edukacyjnych adresowanych m.in. do wykonawców, w szczególności MŚP, oraz zamawiających i organów kontroli.

Odnosząc się do wzrostu kosztów związanych z działalnością edukacyjną dla uczestników rynku zamówień publicznych, w tym zamawiających oraz organów kontroli, należy wyjaśnić, że jednym z priorytetów Polityki zakupowej państwa jest profesjonalizacja zamówień publicznych, rozumiana jako podniesienie kompetencji osób zaangażowanych w procedury zakupowe. Profesjonalizacja systemu zamówień publicznych w Polsce to proces wieloetapowy, który nabiera coraz większego znaczenia zarówno w ujęciu prawnym, jak i praktycznym.

Już od momentu wprowadzenia regulacji w tym zakresie dąży się do podnoszenia kompetencji osób odpowiedzialnych za prowadzenie procedur zakupowych, a także do tworzenia warunków, w których zamówienia publiczne mogą stać się realnym instrumentem polityki gospodarczej i społecznej państwa. Kompetentni pracownicy są w stanie nie tylko prawidłowo stosować przepisy prawa, lecz także elastycznie reagować na zmieniające się potrzeby rynku, dobierając rozwiązania zapewniające najlepszą relację jakości do ceny.

Brak profesjonalizacji prowadzi z kolei do błędów proceduralnych, sporów oraz ryzyka nieefektywnego wydatkowania środków publicznych. Komisja Europejska w Zaleceniach 2017/1805 zwraca uwagę, że profesjonalizacja zamówień publicznych wpływa na całościową efektywność systemu – ogranicza koszty transakcyjne, przyczynia się do większej przejrzystości i przewidywalności postępowań, a także sprzyja konkurencyjności rynku. Profesjonalni zamawiający potrafią formułować specyfikacje w sposób nienaruszający zasad równego traktowania wykonawców, a jednocześnie zachęcający do udziału w postępowaniach większą liczbę podmiotów, w tym małe i średnie przedsiębiorstwa.

Proces profesjonalizacji ma wymiar strategiczny. Polityka zakupowa państwa zakłada bowiem, że zamówienia publiczne nie są jedynie narzędziem zaspokajania bieżących potrzeb administracji, lecz służą także realizacji szerszych celów, takich jak innowacyjność, zrównoważony rozwój, ochrona środowiska czy wspieranie lokalnych przedsiębiorców. Tylko dobrze przygotowana administracja, posiadająca wiedzę i doświadczenie, jest w stanie wykorzystać potencjał zamówień publicznych, jako narzędzia polityki państwa. Kontynuowanie procesu profesjonalizacji jest warunkiem koniecznym do osiągnięcia synergii między poszczególnymi filarami systemu zamówień publicznych – efektywnością ekonomiczną, przejrzystością, uczciwą konkurencją oraz realizacją celów społecznych. W praktyce oznacza to, że każdy element systemu – od planowania potrzeb zakupowych, przez wybór trybu udzielenia zamówienia, aż po nadzór nad realizacją umowy – wymaga odpowiednio przygotowanych i profesjonalnych kadr. Zatem profesjonalizacja zamówień publicznych jest procesem, który decyduje o skuteczności całego systemu.

Działania podejmowane w latach 2022–2025 w ramach pierwszej edycji Polityki zakupowej państwa w sposób jednoznaczny pokazały, jak ogromny potencjał rozwojowy tkwi w systemie zamówień publicznych. Szczególnie istotnym obszarem okazało się wspieranie i rozwój profesjonalizacji praktyków zajmujących się realizacją procesów zakupowych w administracji publicznej oraz w jednostkach realizujących zadania publiczne. Systematyczne inwestowanie w podnoszenie kompetencji osób odpowiedzialnych za przygotowanie, prowadzenie i nadzorowanie postępowań przynosi wymierne efekty – zwiększa efektywność ekonomiczną zamówień, podnosi jakość świadczonych usług, a także pozwala lepiej realizować cele strategiczne państwa w obszarze zrównoważonego rozwoju, innowacyjności czy wspierania krajowych przedsiębiorstw.

Środki przeznaczone na profesjonalizację, zarówno w formie szkoleń, tworzenia narzędzi wspomagających, jak i upowszechniania dobrych praktyk, przyczyniają się do trwałego i systematycznego rozwoju systemu zamówień publicznych. W efekcie zamówienia publiczne stają się nie tylko narzędziem sprawnego wydatkowania środków publicznych, lecz także instrumentem polityki państwa, umożliwiającym skuteczniejsze osiągnięcie priorytetów gospodarczych, społecznych i środowiskowych.

W okresie 2022 – 2025 Urząd Zamówień Publicznych realizował szereg działań edukacyjnych skierowanych zarówno do zamawiających, wykonawców jak i kontrolerów, wzmacniających ich wiedzę na temat procesu zakupowego. Bogata oferta edukacyjna Urzędu stwarzała możliwość udziału w licznych konferencjach, warsztatach i szkoleniach.

Przeprowadzono cykl debat w formie warsztatów stacjonarnych dotyczących przeglądu przepisów prawa zamówień publicznych i praktyki w tym zakresie, zapraszając do dyskusji przedstawicieli różnych grup

uczestników rynku zamówień publicznych. Przyjęta formuła pozwoliła optymalnie wykorzystać doświadczenia związane z funkcjonowaniem regulacji zamówieniowej.

Przeprowadzono 75 wydarzeń edukacyjnych (szkolenia, seminaria, konferencje, warsztaty, debaty itp.), w których uczestniczyło ponad 7 800 osób. Tematyka omawiana w ramach tych przedsięwzięć była szeroka i obejmowała m.in. zagadnienia związane z procesem przygotowania i udzielania zamówień publicznych, w tym zamówień wspólnych, Platformą e-Zamówienia i jej funkcjonalnościami, kwestiami dotyczącymi zamówień zrównoważonych, innowacyjnych, narzędzi sprzyjających wzrostowi zainteresowania sektora MŚP rynkiem zamówień publicznych, czy zagadnieniami Pzp najbardziej istotnymi z punktu widzenia osób prowadzących kontrolę w obszarze zamówień publicznych.

Realizując założenia Polityki zakupowej państwa w zakresie profesjonalizacji zamówień publicznych zorganizowano spotkania z kierownikami jednostek zamawiających poświęcone zarządzaniu strategicznemu procesem udzielania zamówień. Podczas wydarzenia zaprezentowano metody efektywnego zarządzania procesem zamówień przy inwestycjach o szczególnym znaczeniu społecznym i gospodarczym oraz doświadczenia wynikające z wdrażania europejskich ram kompetencji ProcurCompEU w warunkach konkretnych podmiotów i zarządzania procesem zakupowym w organizacji.

Niezależnie od oferowanych przez UZP przedsięwzięć szkoleniowo – konferencyjnych, zamawiający, wykonawcy i inne osoby zainteresowane mogły pozyskać wiedzę korzystając z materiałów merytorycznych, w tym opracowań, poradników, publikacji poświęconych ważnym zagadnieniom proceduralnym w zamówieniach publicznych, jak również regulacjom dotyczącym procesu udzielania zamówień w innych krajach, dla przedsiębiorców zainteresowanych pozyskaniem kontraktów zagranicznych. W związku z wytycznymi Polityki zakupowej państwa w 2024 r. Urząd Zamówień Publicznych zebrał dane dotyczące luk kompetencyjnych diagnozowanych w obszarze zamówień publicznych przez odpowiednie podmioty, tj. organy naczelne oraz wojewodów, którzy zgodnie z zapisami Polityki zakupowej państwa zobowiązani są do gromadzenia i agregowania wyników kwestionariuszy samooceny. Na potrzeby tego procesu został przygotowany elektroniczny formularz umożliwiający sprawne i szybkie zrealizowanie zadania, zapewniając jednocześnie jednostkom nadzorującym łatwe wypełnienie ciążącego na nich obowiązku. Zidentyfikowanie luk kompetencyjnych pozwoliło na projektowanie aktywności edukacyjnej UZP w kolejnych latach.

Wdrożenie priorytetu profesjonalizacji zostało oparte na założeniu, że zadaniom powierzonym do realizacji przez zamawiających będzie towarzyszyło szerokie i łatwo dostępne wsparcie merytoryczne ze strony państwa. Wyłącznie takie podejście, czyli o charakterze systemowym oraz kompleksowym, zapewni sprawne i efektywne przeprowadzenie profesjonalizacji. Jednym z kluczowych elementów procesu profesjonalizacji miała być realizacja programu szkoleń, które będą obejmowały szerokie spectrum zagadnień związanych z procesem udzielania zamówień publicznych, a więc nie tylko te dotyczące wykładni oraz stosowania prawa zamówień publicznych. W trakcie szkoleń położono nacisk na praktyczne aspekty udzielania zamówień, takie jak np.: prowadzenie negocjacji, planowanie zamówień, wykorzystywanie narzędzi elektronicznych, zarządzanie dostawcami, pozasądowe rozwiązywanie sporów, organizacja procesu udzielania zamówień wspólnych. Ważnym elementem szkoleń były kwestie związane ze stosowaniem aspektów środowiskowych, społecznych, zdrowotnych oraz innowacyjnych.

Najlepszym dowodem ogromnego zainteresowania ofertą edukacyjną UZP jest tempo rekrutacji – bardzo często komplet uczestników danego wydarzenia osiągnął już zaledwie w kilka godzin od otwarcia zapisów. Liczni zainteresowani udziałem w wydarzeniu często zwracają się z prośbą o dopisanie na listę rezerwową. Sytuacja ta przyczyniła się do zwiększenia liczby uczestników szkoleń z pierwotnej 25 do 50 i ostatecznie do 100 osób. Zwiększono również liczbę wydarzeń organizowanych w danym roku.

Tak szybkie zamknięcie rejestracji potwierdza, że zapotrzebowanie na tego typu wydarzenia ma charakter masowy i systemowy. Wysokie zainteresowanie wydarzeniami edukacyjnymi pozostaje również w bezpośrednim związku z potrzebą pozyskiwania aktualnej wiedzy praktycznej przekazywanej przez wysokiej klasy ekspertów – praktyków w obszarze zakupów publicznych. Powyższe dane i obserwacje jasno wskazują, że profesjonalizacja nie jest opcją, lecz koniecznością. Bez szerokiego programu wsparcia merytorycznego nie uda się wykorzystać pełnego potencjału zamówień publicznych jako strategicznego narzędzia polityki państwa, służącego nie tylko sprawnemu wydatkowaniu środków publicznych.

Poniżej kilka przykładowych danych dotyczących czasu rekrutacji uczestników na wydarzenia UZP, które wskazują na duże zapotrzebowanie ze strony uczestników rynku na tego rodzaju wydarzenia.

Wydarzenia edukacyjne:

- I. 12.02.2025: Ocena ofert i wybór oferty najkorzystniejszej. Kwalifikacja wykonawców w postępowaniu o udzielenie zamówienia – czas trwania naboru - ok. 40 minut (pierwsze zgłoszenie 24.01.2025 g. 8:14, ostatnie zgłoszenie 24.01.2025 g. 8:55);
- II. 12.03.2025: Zamówienia publiczne na innowacje w świetle ustawy Pzp. Informatyzacja zamówień publicznych w tym zagadnienia dotyczące eForms – czas trwania naboru ok. 2 godz. minut (pierwsze zgłoszenie 3.03.2025 g. 10:47, ostatnie zgłoszenie 3.03.2025 g. 13:07);
- III. 14.05.2025: Przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia. Prowadzenie postępowania na platformie eZamówienia, w tym zagadnienia dotyczące eForms – czas trwania naboru ok. 50 min. (pierwsze zgłoszenie 30.04.2025 g. 9:57, ostatnie zgłoszenie 30.04.2025 g. 10:50);
- IV. 02.07.2025: Ocena ofert i wybór oferty najkorzystniejszej. Tryb podstawowy właściwy dla zamówień klasycznych o wartości mniejszej niż progi unijne – czas trwania naboru ok. 20 min. (pierwsze zgłoszenie 24.06.2025 g. 11:20, ostatnie zgłoszenie 24.06.2025 g. 11:42);
- V. 23.09.2025: Podstawowe zagadnienia związane ze stosowaniem ustawy Prawo zamówień publicznych. Najczęstsze naruszenia przepisów Pzp identyfikowane w kontroli Prezesa UZP – czas trwania naboru ok. 50 min. (pierwsze zgłoszenie 17.09.2025 g. 9:12, ostatnie zgłoszenie 17.09.2025 g. 10:05).

Wdrożenie priorytetu profesjonalizacji opiera się na fundamentalnym założeniu, że zadaniom powierzonym do realizacji przez zamawiających musi towarzyszyć szerokie i łatwo dostępne wsparcie merytoryczne oferowane przez podmioty realizujące Politykę zakupową państwa. Tylko takie podejście – o charakterze systemowym i kompleksowym – zagwarantuje sprawne, spójne i efektywne prowadzenie procesu profesjonalizacji w skali całego kraju. W przeciwnym razie rozwój rynku zamówień publicznych będzie fragmentaryczny i niespójny, co ograniczy możliwość wykorzystania zamówień, jako narzędzia realizacji polityk publicznych.

Jednym z kluczowych elementów procesu profesjonalizacji jest kontynuacja realizacji programu zróżnicowanych wydarzeń edukacyjnych (konferencji, szkoleń stacjonarnych i online, warsztatów, seminariów, debat itp.) obejmujących szerokie spektrum zagadnień związanych z udzielaniem zamówień publicznych. Ich zakres nie powinien ograniczać się wyłącznie do wykładni oraz stosowania prawa zamówień publicznych, lecz obejmować również praktyczne aspekty kluczowe dla efektywnego działania administracji, takie jak: przygotowanie procesu zakupowego, prowadzenie negocjacji, planowanie zamówień, wykorzystywanie narzędzi elektronicznych, zarządzanie procesem i dostawcami, pozasądowe rozwiązywanie sporów czy bezpieczeństwo prowadzenia zakupów publicznych. Uwzględnienie tematyki aspektów środowiskowych, społecznych, zdrowotnych oraz innowacyjnych wzmacnia dodatkowo zdolność państwa do realizacji priorytetów zrównoważonego rozwoju, transformacji energetycznej i wspierania innowacyjnej gospodarki.

Szczególne znaczenie nabiera również kwestia wsparcia edukacyjnego dla organów kontroli, w tym Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych odgrywającego kluczową rolę w obszarze kontroli zamówień publicznych. Dobrze funkcjonująca kontrola stanowi fundament zaufania do systemu zamówień publicznych, jednak zbyt formalistyczne podejście pewnej części kontrolerów, sygnalizowane przez zamawiających, działa hamująco na innowacyjność i zniechęca do stosowania bardziej zaawansowanych rozwiązań. Dlatego zapewnienie organom kontroli dostępu do wysokiej jakości wiedzy nie jest jedynie dodatkiem, lecz warunkiem koniecznym dla spójnego i efektywnego działania całego systemu.

Dotychczasowe działania Urzędu Zamówień Publicznych wspierające edukacyjnie uczestników systemu zamówień publicznych, mimo szerokiego zakresu i natężenia, nie były w stanie w pełni zaspokoić ogromnego popytu na profesjonalizację, głównie z uwagi na ograniczone zasoby kadrowe.

Jednym ze sposobów realizacji priorytetu Rozwój potencjału MŚP będzie wzmocnienie kompetencji przedsiębiorców w zakresie pozyskiwania zamówień publicznych, w tym poprzez zapewnienie dostępu do wiedzy w tym obszarze, z wykorzystaniem różnych form edukacyjnych. Podobnie jak w przypadku zamawiających oraz organów kontroli szerszy nacisk zostanie położony na praktyczne aspekty procesu udzielania zamówień, w tym przede wszystkim na korzystanie z elektronicznych narzędzi, wyszukiwanie informacji o udzielanych zamówieniach publicznych, czy też skuteczne prowadzenie negocjacji. Brak wystarczającego przygotowania merytorycznego jest często wskazywany przez przedsiębiorców, jako powód rezygnacji z udziału w rynku zamówień publicznych. Ze względu na odmienne role w procesie

	udzielania zamówienia publicznego wykonawców oraz zamawiających za najbardziej efektywne należy uznać inicjatywy adresowane przede wszystkim do przedsiębiorców, w tym związane ze współpracą z podmiotami zrzeszającymi przedsiębiorców, koncentrujących się na najważniejszych z ich punktu widzenia zagadnieniach w procesie udzielania zamówień publicznych. Ministerstwo Rozwoju i Technologii w latach 2023-2025 realizowało program szkoleń z obszaru zamówień publicznych dedykowanych MŚP pn. „Jak pozyskać zamówienie i podpisać umowę - procedura uzyskania zamówienia krok po kroku. Szkolenie praktyczne dla wykonawców”. W ramach realizacji cyklu szkoleń zostało przeszkolonych ponad 1 100 osób, przedsiębiorców z sektora MŚP oraz osoby zatrudnione w tym sektorze. Cykl obejmował 32 szkolenia w ramach zamówienia podstawowego i 16 szkoleń dodatkowych w ramach prawa opcji. Szkolenia były realizowane na terenie całej Polski, w każdym województwie odbyły się przynajmniej 2 szkolenia w ramach zamówienia podstawowego. Szkolenia cieszyły się dużym powodzeniem wśród uczestników. Osoby, które wzięły udział w szkoleniach sygnalizowały potrzebę dalszych szkoleń, zwracając uwagę na specyfikę postępowań o udzielenie zamówień publicznych w ramach poszczególnych branż np. branży budowlanej lub branży informatycznej. Planuje się powtórzenie takiego cyklu szkoleń, skierowanego do przedsiębiorców z sektora MŚP, z modyfikacją uwzględniającą wnioski zgłaszane w ramach ankiet ewaluacyjnych. Szczegółowy program szkoleń, w tym ich liczba, zostanie przygotowany na etapie wdrażania Polityki zakupowej państwa. We wstępnych założeniach przyjmuje się, że rocznie będzie organizowanych około 30 - 40 wydarzeń edukacyjnych w zróżnicowanych formach (łącznie dla zamawiających oraz MŚP). W zakresie dotyczącym wydarzeń edukacyjnych (zarówno w ramach realizacji działań skierowanych do MŚP jak i szkoleń organizowanych w ramach priorytetu Profesjonalizacja) monitorowanie postępów we wdrażaniu polityki odbywać się będzie w oparciu o wyznaczenie trendu na podstawie danych o liczbie zorganizowanych wydarzeń edukacyjnych, które zostały zorganizowane w poszczególnych latach. Realizacja priorytetów Polityki zakupowej państwa przyniesie realne korzyści dla finansów publicznych w postaci znaczących oszczędności osiąganych przez zamawiających w ramach prowadzonych zakupów, które będą mogły być przeznaczone na realizację innych zadań publicznych. Inaczej mówiąc, wydatki planowane do poniesienia na wdrożenie Polityki zakupowej państwa przyczynią się w dłuższej perspektywie do wzmocnienia stanu finansów publicznych. Z dostępnych analiz i szacunków wynika, że wzrost liczby oferentów o jednego prowadzi średnio do spadku ceny zamówienia o 2,1%²¹, a przyjęcie przez zamawiających najlepszych praktyk zakupowych, zastosowanie otwartej, najbardziej konkurencyjnej procedury, może skutkować obniżeniem ponoszonych wydatków na zaspokojenie ich potrzeb zakupowych od 9,9%²² do nawet o 13,5%²³. Biorąc pod uwagę, że ze Sprawozdania Prezesa UZP z funkcjonowania systemu zamówień publicznych w 2024 r. wynika, iż wartość rynku zamówień publicznych w 2024 r. wyniosła 587 mld zł (wskazana wartość obejmuje zarówno zamówienia udzielane w procedurach określonych ustawą Pzp, jak i na podstawie wyłączeń z obowiązku stosowania ustawy Pzp), to potencjalne oszczędności w skali całego systemu zamówień publicznych mogą wynosić nawet około 79,2 mld zł. Do osiągnięcia wspomnianych efektów mogą przyczynić się działania proponowane w projekcie Polityki zakupowej państwa, w tym m.in.: konsolidacja zakupów wspólnych, standaryzacja wymagań, czy też dalsze zwiększanie konkurencyjności postępowań poprzez otwieranie rynku zamówień publicznych na MŚP. Szczególne znaczenie w tym kontekście należy przypisać sprawnemu oraz skutecznemu wdrożeniu programów realizacji ujętych w priorytecie Profesjonalizacja. Wynika to z tego, że podniesienie przygotowania merytorycznego oraz organizacyjnego zamawiających do przeprowadzania procesów zakupowych przekłada się bezpośrednio na bardziej optymalne ukształtowanie tych procesów, w tym lepsze wykorzystanie dostępnych rozwiązań oraz narzędzi zakupowych, a to z kolei prowadzi do zwiększenia efektywności procesów zakupowych (np. osiągania korzystniejszych ekonomicznie ofert).
--	---

²¹ W materiale *An empirical analysis of the impacts of competition on procurement costs*. Applied Economics, Matilla-García, M., & Vega, P. (2024) 1-16, <https://doi.org/10.1080/00036846.2024.2382934>

²² *An empirical analysis of the impacts of competition on procurement costs*. Applied Economics, Matilla-García, M., & Vega, P. (2024) 1-16, <https://doi.org/10.1080/00036846.2024.2382934>

²³ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów - Kompleksowe e-zamówienia jako środek modernizacji administracji publicznej /* COM/2013/0453, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52013DC0453>

	Należy podkreślić, że dla wzmocnienia kompetencji zamawiających kluczowe znaczenie ma zapewnienie im odpowiedniego wsparcia merytorycznego. Do osiągnięcia ww. oszczędności przyczyni się również realizacja priorytetu Rozwój potencjału MŚP, w ramach którego podjęte zostaną m.in. działania ukierunkowane na wzmocnienie kompetencji przedsiębiorców w obszarze zamówień publicznych. Prowadzić to ma do zwiększenia zaangażowania MŚP w rynek zamówień publicznych, a w konsekwencji do zwiększenia jego konkurencyjności, co pozwoli zamawiającym uzyskiwać korzystniejsze ekonomicznie oferty. Wzrost liczby zamówień o charakterze zrównoważonym, a więc uwzględniających aspekty środowiskowe, społeczne oraz zdrowotne, który będzie stanowił efekt m.in. planowanych do wdrożenia działań edukacyjno-informacyjnych, będzie miał również pozytywny wpływ na sektor finansów publicznych. Zielone zamówienia publiczne mają możliwość generowania realnych i wymiernych oszczędności finansowych, wynikających z szerszego stosowania przy ich udzielaniu podejścia opartego o rachunek kosztów całego cyklu życia produktu, a nie wyłącznie o koszty jego nabycia. Wspomniane oszczędności mogą wnikać np. z energooszczędności produktów, z dostępności recyklingu, wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Oszczędności zamawiających, szczególnie tych działających na poziomie regionalnym oraz lokalnym, mogą stanowić również efekt poprawy warunków środowiskowych oraz społecznych i związanej z tym możliwości ograniczenia nakładów na realizację innych zadań publicznych (np. ochronę zdrowia, gospodarkę odpadami).
--	---

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Realizacja priorytetu Polityki zakupowej państwa pn. <i>Profesjonalizacja rynku zamówień publicznych</i> wzmocni kompetencje zamawiających, co w konsekwencji przyczyni się do podniesienia poziomu merytorycznego prowadzonych procesów zakupowych, a także większej otwartości zamawiających na niestandardowe instrumenty oraz rozwiązania. Wpłynie to pozytywnie na atrakcyjność rynku zamówień publicznych dla dużych przedsiębiorców. Realizacja priorytetu Polityki zakupowej państwa pn. <i>Budowanie konkurencyjności i potencjału polskiej gospodarki</i> zwiększy udział tej kategorii zamówień, które pozostają w kręgu zainteresowania dużych przedsiębiorców, w rynku zamówień publicznych.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Realizacja priorytetu Polityki zakupowej państwa dotyczącego potencjału MŚP przyczyni się do wzmocnienia kompetencji przedsiębiorców MŚP w obszarze zamówień publicznych, co ułatwi im udział w rynku zamówień publicznych i przyczyni się do ograniczenia wydatków na podnoszenie kompetencji w tym obszarze przez sektor MŚP. Wprowadzenie zobowiązania wobec zamawiających do kształtowania procesów zakupowych w sposób uwzględniający potrzeby MŚP przyczyni się do kontynuowania otwierania rynku zamówień publicznych na MŚP.						

		Zwiększenie wolumenu zamówień zrównoważonych oraz innowacyjnych powinno również przyczynić się do wzrostu zaangażowania MŚP w rynek zamówień publicznych.
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Zwiększenie wolumenu zamówień publicznych uwzględniających aspekty społeczne, prozdrowotne oraz środowiskowe będzie miało pozytywny wpływ na obywateli poprzez kształtowanie przyjaznego otoczenia społecznego oraz środowiskowego. Będzie również upowszechniało odpowiedzialne postawy społeczne przedsiębiorców w ww. obszarach.
Niemierzalne	(dodaj/usuń)	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).		☐ tak ☒ nie ☐ nie dotyczy
☒ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☒ inne: obowiązki dla zamawiających dot. stosowania kryteriów środowiskowych i klauzul społecznych
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☒ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy
Komentarz: Zmniejszenie obciążeń (dla zamawiających, jak i dla ubiegających się o zamówienie / wykonawców): • uproszczenie procedur, wprowadzenie standardowych formularzy, ograniczenie liczby wymaganych dokumentów m.in. poprzez rozwój certyfikacji na dostawy i usługi; • wprowadzenie jednolitego systemu teleinformatycznego umożliwiającego dwukierunkową komunikację elektroniczną, realizowanego w ramach zintegrowanych lub współdziałających ze sobą modułów funkcjonalnych, przyczyni się do znaczącej poprawy efektywności obsługi postępowań odwoławczych. Zastosowanie tego rozwiązania umożliwi ponowne wykorzystywanie raz wprowadzonych danych (tzw. reużywalność danych), co wpłynie na zmniejszenie liczby wymaganych dokumentów oraz ograniczy konieczność wielokrotnego powielania informacji przez uczestników postępowania i instytucje obsługujące. Kluczowym efektem wdrożenia systemu będzie również skrócenie całkowitego czasu załatwiania spraw – w szczególności poprzez eliminację wieloetapowej obsługi kancelaryjnej i redukcję czasu wymaganego do doręczeń tradycyjnych. Komunikacja elektroniczna stanie się zasadą w procedurze odwoławczej, a przekazywanie pism w formie papierowej (za pośrednictwem operatora pocztowego, kuriera, posłańca) ograniczone zostanie do przypadków wyraźnie przewidzianych w przepisach prawa, stanowiących wyjątek od standardowego, cyfrowego modelu działania. Zwiększenie obciążeń (dla zamawiających): • wprowadzenie obowiązku stosowania przez Zamawiających kryteriów środowiskowych w określonych kategoriach zamówień (np. energia elektryczna, pojazdy, sprzęt IT, materiały biurowe); • wprowadzenie obowiązku stosowania klauzul dot. zatrudnienia osób bezrobotnych, niepełnosprawnych, starszych lub z grup zagrożonych wykluczeniem, czy też promowanie zamówień zastrzeżonych dla zakładów		

pracy chronionej i przedsiębiorstw społecznych, po przekroczeniu określonych progów w obszarze określonych wskaźników polityki społecznej.

9. Wpływ na rynek pracy

Położenie większego nacisku na zamówienia uwzględniające aspekty społeczne, w tym klauzule społeczne (np. klauzula dotycząca zatrudnienia na podstawie umowy o pracę), wpłynie pozytywnie na zawodową integrację osób będących członkami grup społecznie marginalizowanych, a także przyczyni się do wzmocnienia ochrony praw pracowniczych.

10. Wpływ na pozostałe obszary

☒ środowisko naturalne
☒ sytuacja i rozwój regionalny
☐ sądy powszechne,
administracyjne lub wojskowe

☐ demografia
☐ mienie państwowe
☒ inne: innowacyjność

☒ informatyzacja
☒ zdrowie

Omówienie wpływu

- 1) Wzrost wolumenu zamówień zrównoważonych (uwzględniających aspekty środowiskowe, zdrowotne oraz społeczne), które wpływają na ograniczenie negatywnych procesów w przedmiotowych obszarach, a także przyczyniają się do upowszechniania odpowiedzialnych postaw społecznych;
- 2) Wzrost liczby zamówień innowacyjnych będzie stanowił ważny czynnik stymulujący rozwój innowacyjnych rozwiązań oraz technologii, w tym ekoinnowacji;
- 3) Rozwój potencjału MŚP przyczyni się do wzmocnienia lokalnego oraz regionalnego potencjału gospodarczego oraz społecznego;
- 4) Rozwój rozwiązań wprowadzonych na platformie internetowej pzp.gov.pl, ułatwiających dostęp do rynku zamówień publicznych – np. moduł konsorcjum; wyszukiwarka ogłoszeń, stworzenie bazy przedsiębiorców, integracja danych z danymi z komercyjnych platform zakupowych wpłynie na informatyzację procesu udzielania zamówień publicznych.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przyjęcie uchwały Rady Ministrów w sprawie przyjęcia Polityki zakupowej państwa jest planowane w IV kwartale 2025 r. Polityka zakupowa państwa będzie obejmowała okres 4 lat, tj. lata 2026 – 2029. W tym okresie nastąpi realizacja przyjętych priorytetów Polityki zakupowej państwa.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Minister wł. ds. gospodarki będzie monitorował poziom wykorzystania instrumentów oraz narzędzi rekomendowanych przez Politykę zakupową państwa. Celem monitorowania jest bieżąca i okresowa kontrola uwzględniania instrumentów i narzędzi wskazanych w treści Polityki.

W oparciu o dane uzyskane na potrzebę Oceny efektywności, Oceny postępów wdrożenia oraz Monitorowania realizacji Polityki zakupowej państwa przygotowane zostaną kompleksowe raporty, mające na celu zbiorcze podsumowanie funkcjonowania instrumentów i narzędzi Polityki oraz ich wpływu na realizację wyznaczonych Priorytetów.

Pierwszy raport zostanie przygotowany w 2028 r. tj. po 2 pełnych latach obowiązywania Polityki. Raport będzie odnosił się do działań krótko i średnioterminowych a także osiągnięcia wskaźników przy Ocenie efektywności do roku 2027.

Drugi raport zostanie przygotowany po zakończeniu obowiązywania tej edycji Polityki zakupowej państwa. Raport ten podsumuje całokształt realizacji Polityki zakupowej państwa poprzez ocenę efektywności Priorytetów, skuteczności wdrożenia programów, a także wykorzystania instrumentów i narzędzi.

W ramach ewaluacji mogą zostać wykorzystane, między innymi, następujące mierniki:

- 1) Odsetek liczby ofert składanych przez wykonawców z sektora MŚP (postępowania o wartości równej lub przekraczającej progi unijne;

- 2) Odsetek liczby ofert składanych przez wykonawców z sektora MŚP (postępowania o wartości mniejszej niż progi unijne);
- 3) Liczba udzielonych zamówień publicznych, w których wykorzystano aspekty społeczne;
- 4) Liczba udzielonych zamówień publicznych, w których zawarto aspekty środowiskowe (w opisie przedmiotu, kryteriach oceny ofert, oznakowanie, systemy zarządzania środowiskowego);
- 5) Liczba udzielonych zamówień publicznych, w których zawarto aspekty innowacyjne (w opisie przedmiotu i kryteriach oceny ofert);
- 6) Liczba osób, które skorzystały z przedsięwzięć edukacyjnych realizowanych w ramach wdrażania Polityki zakupowej państwa;
- 7) Liczba zamówień strategicznych z wymogiem pochodzenia UE / krajowego komponentu (liczba postępowań, w których w dokumentacji wymagano, by komponenty były produkowane na terenie UE lub w Polsce (zagwarantowanie krajowych łańcuchów dostaw)).

Szczegółowe mierniki, w tym mierniki bazowe, pośrednie oraz docelowe zostały wskazane w Polityce zakupowej państwa.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

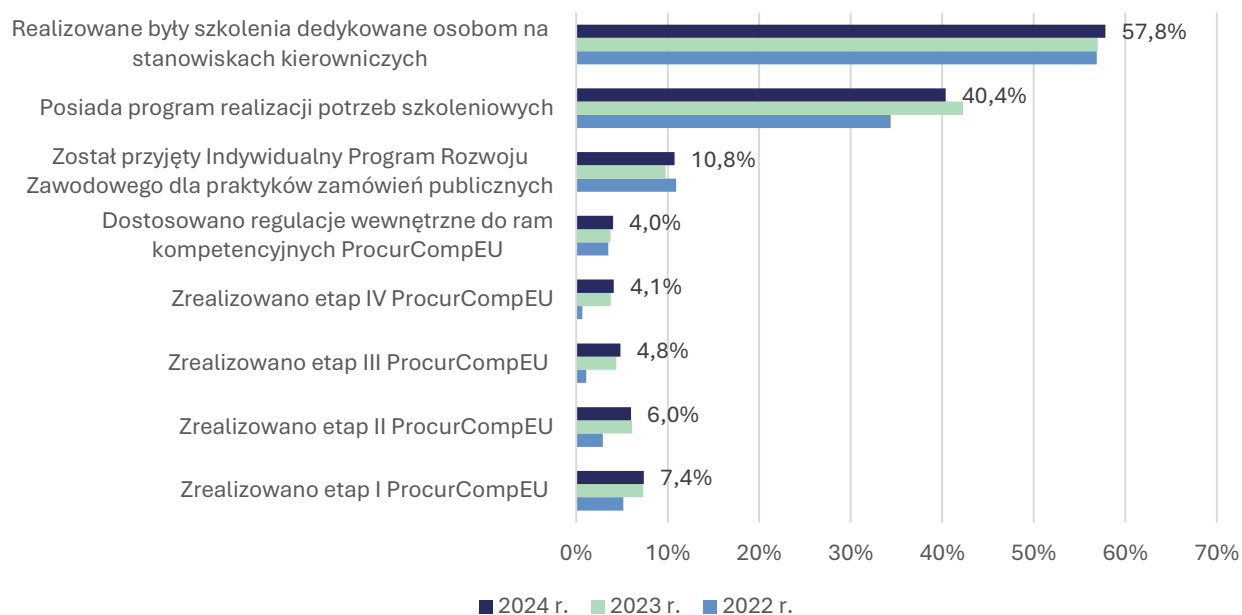
1. Informacja o zamówieniach publicznych z ankiet skierowanych do zamawiających z sektora administracji rządowej, dotyczących lat 2022-2024, w ramach monitoringu realizacji Polityki zakupowej państwa (*wybrane wyniki*).

Informacja o zamówieniach publicznych z ankiet skierowanych do zamawiających z sektora administracji rządowej, dotyczących lat 2022-2024, w ramach monitoringu realizacji Polityki zakupowej państwa
(wybrane wyniki)

1. Organizacja u zamawiającego (ProcurCompEU, polityka szkoleniowa, kompetencje)

Z monitoringu realizacji Polityki zakupowej państwa - dotyczącego lat 2022-2024 na podstawie ankiet skierowanych do zamawiających z sektora administracji rządowej²⁴ - wynika, że 1/3 ankietowanych nie ma wystarczającej wiedzy czym są europejskie ramy kompetencji dla specjalistów ds. zamówień publicznych (ProcurCompEU) i jakie są ich cele. Tylko co trzynasty ankietowany (7,4% w 2024 r.) wskazał, że w jego jednostce dokonano wdrożenia etapu I ProcurCompEU (tj. dostosowania matrycy kompetencji). Wśród zgłaszanych wyzwań i barier wskazywano przede wszystkim na: brak doświadczenia/wiedzy, jak dokonać określenia kompetencji i ich przypisania do stanowisk; problem z wystarczającymi zasobami ludzkimi i czasowymi (brak odpowiednich kwalifikacji, bądź dana instytucja jest za mała i realizowane są zamówienia o niewielkim stopniu skomplikowania); krótki termin na wdrożenie. Podkreślano, że pożądane byłyby szkolenia/webinarium/e-learning lub poradnik, jak również możliwość konsultacji z osobą doświadczoną w tym obszarze. Spośród ankietowanych osób z podmiotów, które wdrożyły etap I ProcurComp EU w ok. 4/5 odpowiedzi wskazano, że zrealizowano również etap II ProcurCompEU (tj. określenie profili zawodowych), 2/3 zrealizowało etap III ProcurCompEU (tj. przeprowadzenie samooceny), a ponad połowa również etap IV ProcurCompEU (tj. rozpoznanie luk).

Wykres 1. Odsetek ankietowanych, którzy deklarują, że w ich jednostkach wdrożono poszczególne etapy ProcurCompEU i politykę szkoleniową

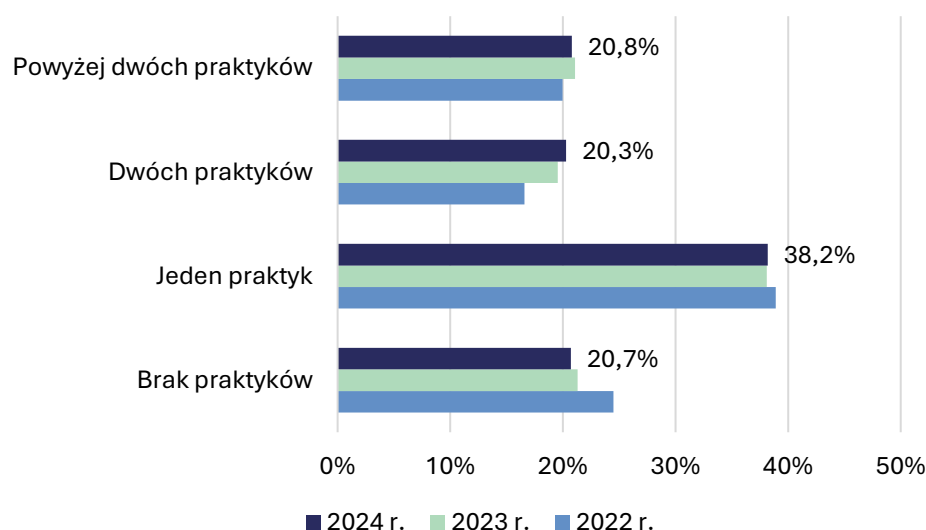

Źródło: Opracowanie własne MRiT na podstawie ankiet

Ponadto, 1/3 ankietowanych wykazała brak praktyków z zamówień publicznych pracujących w jednostce. Natomiast, w przypadku niecałych 2/3 odpowiedzi wskazano, że w jednostce pracuje tylko jeden praktyk, a w przypadku kolejnych 1/3 ankiet, że w jednostce pracuje dwóch praktyków. W co piątej odpowiedzi wskazano, że w jednostce pracuje więcej niż 2 praktyków z zamówień publicznych.

²⁴ Do analizy wzięto pod uwagę ankiety, które zostały w pełni wypełnione przez ankietowanych. Liczba odpowiedzi (ankiet) za rok 2022 wyniosła 2,06 tys. (od 1,98 tys. jednostek), za rok 2023 liczba odpowiedzi wyniosła 2,27 tys. (od 2,2 tys. jednostek), a za rok 2024 wyniosła 2,19 tys. (od 2,15 tys. jednostek).

Wykres 2. Odsetek ankietowanych, według liczby pracujących praktyków zamówień publicznych w ich jednostkach zamawiających

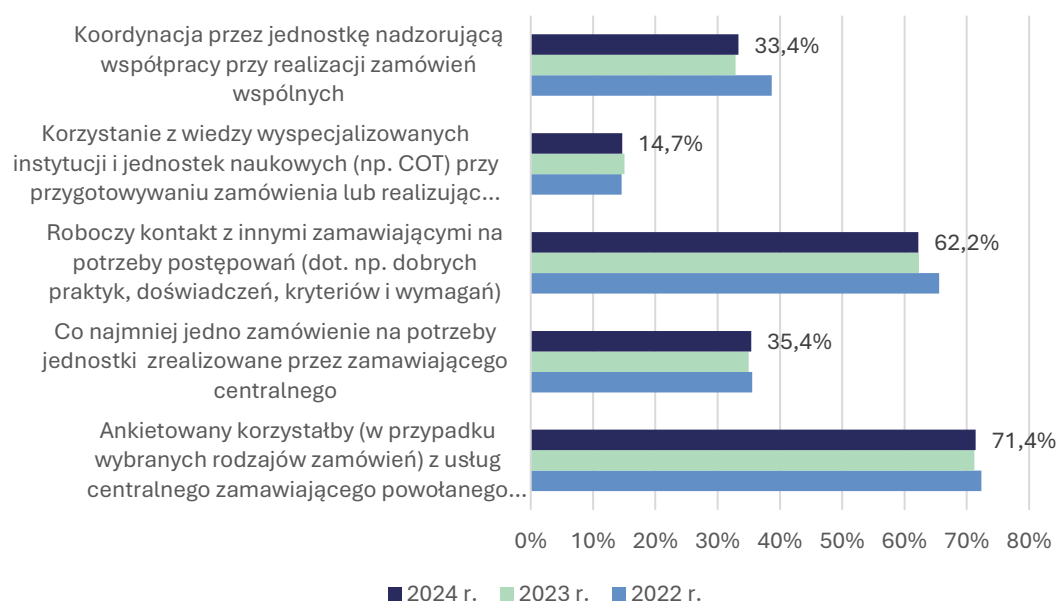

Źródło: Opracowanie własne MRiT na podstawie ankiet

2. Zamówienia centralne i współpraca wertykalna

W każdym z badanych lat, w przypadku ok. $\frac{1}{3}$ ankietowanych co najmniej jedno zamówienie zostało zrealizowane przez zamawiającego centralnego, w tym m.in. dotyczące zakupu paliwa, energii elektrycznej, urządzeń i artykułów biurowych, usług pocztowych/telekomunikacyjnych i innych, zakupu umundurowania oraz zakupu pojazdów. Łącznie wykazano realizację ok. 6,5 tys. zamówień przez zamawiającego centralnego na potrzeby ankietowanych zamawiających, czyli średnio ok. 3 postępowania rocznie (2024 r.) na jednego ankietowanego. Jednocześnie, zainteresowanie współpracą z centralnym zamawiającym jest duże, ponad $\frac{2}{3}$ ankietowanych wskazało, że w przypadku wybranych rodzajów zamówień korzystałoby z usług centralnego zamawiającego powołanego przez jednostkę nadzorującą. Prawie $\frac{2}{3}$ prowadzi robocze kontakty z innymi zamawiającymi na potrzeby przygotowania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (dot. np. dobrych praktyk, doświadczeń, kryteriów i wymagań), jednakże mniej więcej tylko co siódmy ankietowany wskazał, że w jego jednostce korzystano z wiedzy wyspecjalizowanych instytucji i jednostek naukowych (np. Centrum Oceny Technologii).

Wykres 3. Odsetek ankietowanych, którzy odpowiedzieli twierdząco na poniższe zagadnienia dot. zamówień centralnych

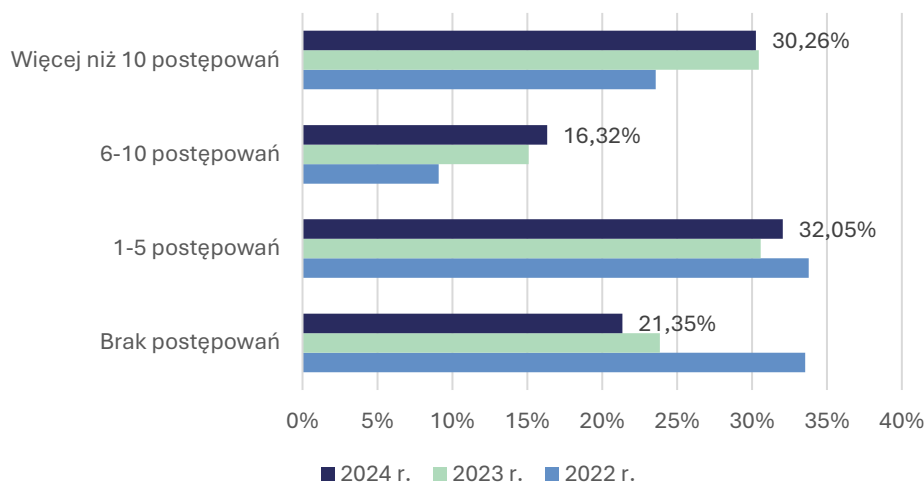

Źródło: Opracowanie własne MRiT na podstawie ankiet.

3. Usuwanie barier w dostępie MŚP do rynku zamówień publicznych

Stopniowo wzrasta liczba ankietowanych, którzy deklarują realizację w danym roku co najmniej jednego zamówienia w trybie ustawy Pzp - w 2022 r. takich odpowiedzi było $\frac{2}{3}$, a w 2024 r. $\frac{4}{5}$ ankietowanych wskazało na realizację co najmniej jednego zamówienia.

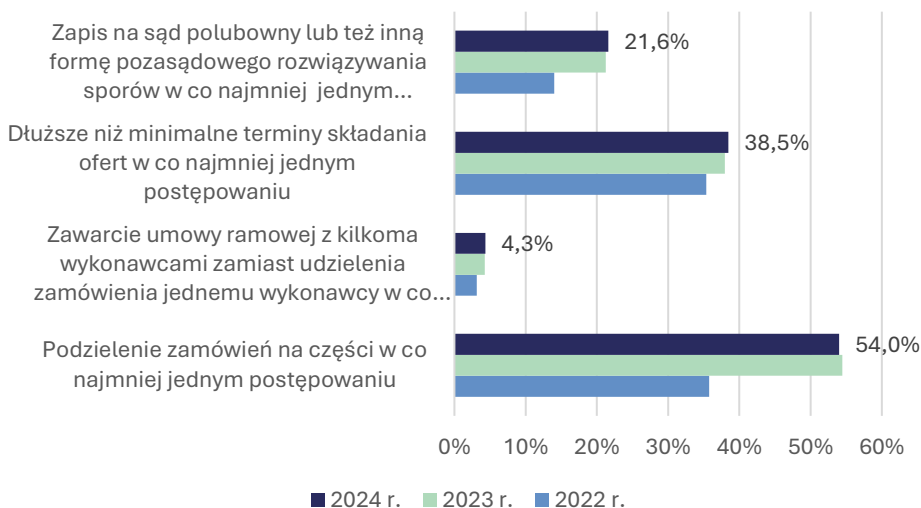
Wykres 4. Odsetek ankietowanych, w podziale na liczbę zrealizowanych zamówień w ich jednostkach w danym roku

Źródło: Opracowanie własne MRiT na podstawie ankiet.

Ankietowani coraz częściej korzystają z możliwości dzielenia zamówień na części – w 2022 r. $\frac{1}{3}$ ankietowanych zadeklarowało, że podzieliła na części co najmniej jedno zamówienie, podczas gdy w 2024 r. już połowa ankietowanych zadeklarowała, że w ich jednostce skorzystano z takiej możliwości w co najmniej jednym postępowaniu. Z ankiet wynika również, że w poszczególnych latach wciąż w marginalnym zakresie korzystano z możliwości zawarcia umowy ramowej z kilkoma wykonawcami, zamiast udzielenia zamówienia jednemu wykonawcy. Tylko 4,3% ankietowanych skorzystało z takiej możliwości w co najmniej jednym postępowaniu. Łącznie, w ok. 2,19 tys. odpowiedziach w 2024 r. wykazano tylko 301 takich umów, co daje średnią 0,14 umowy na jednego zamawiającego. Przy czym ponad 40% takich umów przypadło na sześciu zamawiających. Niezmiennie, nieco ponad $\frac{1}{3}$ ankietowanych wskazała, że w przypadku co najmniej jednego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w danym roku zastosowano terminy składania ofert dłuższe, niż minimalne. Ponadto, co piąty ankietowany zastosował w co najmniej jednym postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego zapis na sąd polubowny lub inną formę pozasądowego rozwiązywania sporów.

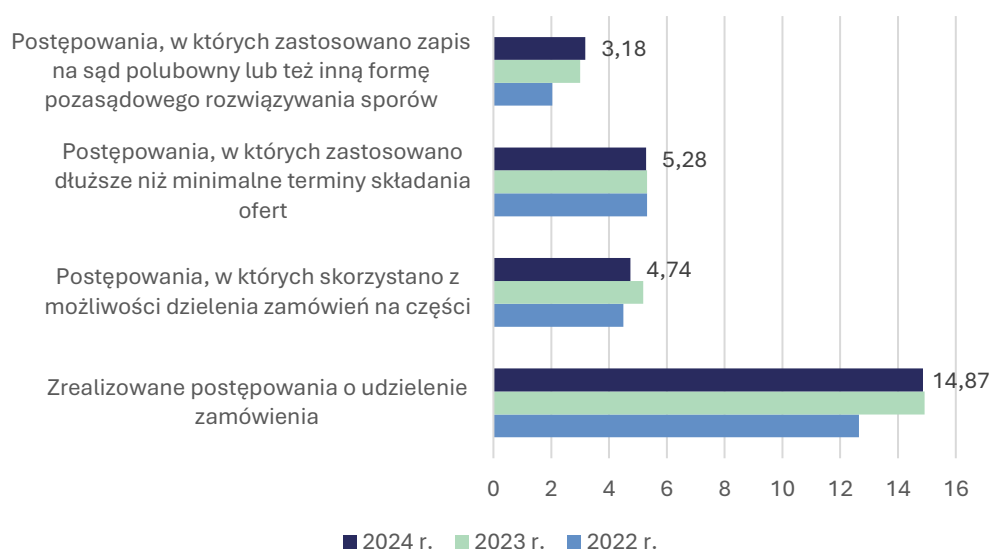
Wykres 5. Odsetek ankietowanych, którzy zadeklarowali, że wykorzystali w swoich jednostkach wyszczególnione rozwiązania w co najmniej jednym postępowaniu

Źródło: Opracowanie własne MRiT na podstawie ankiet.

Ankietowana jednostka zamawiająca zrealizowała w roku średnio ok. 15 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Z zebranych odpowiedzi wynika też, że średnia liczba postępowań, w których skorzystano z możliwości dzielenia zamówień na części, przypadająca na jednego zamawiającego, wynosi prawie 5 postępowań rocznie. Nieco więcej było realizowanych postępowań, w których zastosowano dłuższe niż minimalne terminy składania ofert – średnio powyżej 5 rocznie na jednego zamawiającego. Z kolei liczba postępowań, w których zastosowano zapis na sąd polubowny lub też inną formę pozasądowego rozwiązywania sporów wyniosła średnio niewiele ponad 3 rocznie na jednego zamawiającego.

Wykres 6. Liczba poszczególnych postępowań w danym roku - średnia na ankietowaną jednostkę zamawiającą

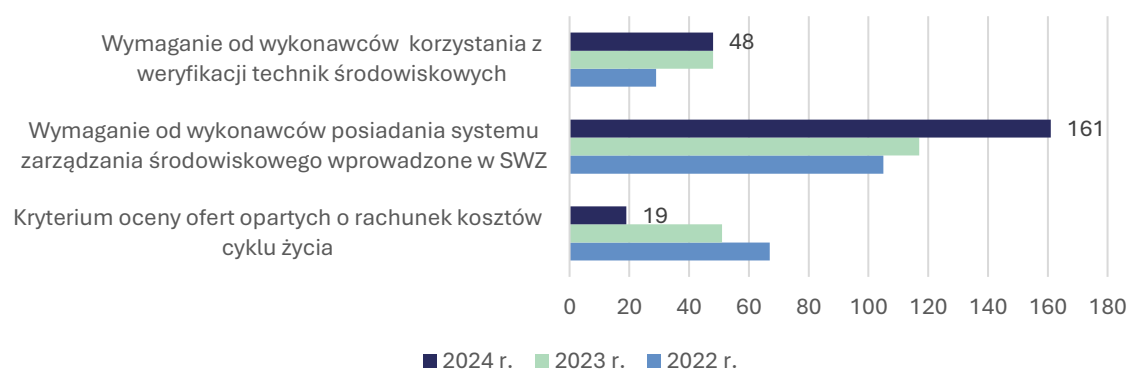

Źródło: Opracowanie własne MRiT na podstawie ankiet.

4. Zrównoważone zamówienia

Z ankiet złożonych przez zamawiających wynika, że praktycznie nie stosowano w postępowaniach kryterium oceny ofert opartych o rachunek kosztów cyklu życia (np. w 2024 r. jedynie jedenastu ankietowanych zamawiających zastosowało takie kryterium w co najmniej jednym postępowaniu – łącznie takie kryterium zastosowano do 19 postępowań w 2024 r.), a jeśli już korzystano z jakiejś metodologii kalkulacji kosztów cyklu życia, to z metody własnej. Tak samo, w niewielkiej liczbie postępowań wprowadzono do SWZ wymagania od wykonawców posiadania systemu zarządzania środowiskowego (np. w 2024 r. ok. 2,5% ankietowanych zamawiających, tj. nieco ponad 50 jednostek, wprowadziło takie wymaganie w prowadzonych postępowaniach). Łącznie takie wymaganie wprowadzono do 161 postępowań, przy czym ponad 1/3 tych postępowań przypadało na dwie z ankietowanych jednostek. W niewielkiej liczbie postępowań wymagano również od wykonawców korzystania z weryfikacji technik środowiskowych (w 2024 r. mniej niż 1% ankietowanych zamawiających wymagało od wykonawców korzystania z takich technik co najmniej w jednym postępowaniu. Łącznie takie wymaganie dotyczyło 48 postępowań w 2024 r.).

Wykres 7. Liczba postępowań, w których zastosowano kryterium oceny ofert opartych o rachunek kosztów cyklu życia lub system zarządzania środowiskowego

Źródło: Opracowanie własne MRiT na podstawie ankiet.

Ok. $\frac{2}{3}$ ankietowanych wskazało, że nie reprezentuje jednostki zobowiązanej do posiadania wewnętrznej strategii zakupowej, o której mowa w art. 22 ustawy Pzp. Co piąty w ankietowany wskazał, że jednostka, którą reprezentuje opracowała w 2024 r. strategię zakupową, w większości w formie samodzielnego zarządzenia. Wskazano, że wsparciem w przygotowaniu takiej strategii byłyby webinaria i szkolenia/e-learning/poradnik. Jednocześnie, z przekazanych odpowiedzi wynika, że tylko w co dwusetnej jednostce wydzielony został osobny i odpowiedni do wielkości jednostki budżet na potrzeby zamówień innowacyjnych w formule B+R (Badania i Rozwój) i PPI (Pierwszy Klient Innowacji).